

A decorative border with a repeating floral and scrollwork pattern in a dark brown color, framing the entire page.

KRYSTYNA
HESKA-KWAŚNIEWICZ

ODNOWIENIE
DOKTORATU

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

Odnowienie doktoratu

Christinae Heska-Kwaśniewicz

DOCTORIS NOMINIS
ITERUM SOLLEMNITER DATI
LIBER

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

Odnowienie doktoratu

Q.F.F.

F.Q.S.

Summis Auspiciis Serenissimae Rei Publicae Polonorum
nos

Andreas Kowalczyk

scientiarum terrestrium professor
Universitatis Silesiae h. t. Rector Magnificus

et

Christophorus Jarosz

artium humaniorum professor
Facultatis Philologorum h. t. Decanus Spectabilis

et

Irena Socha

artium humaniorum profestrix
hac in occasione promotrix rite constituta

iterum celebriter damus
artium humaniorum doctricis nomen et privilegia
die undetricesima mensis Martii anno millesimo nongentesimo septuagesimo secundo
Artium Humaniorum Consilii sententia concessum

CHRISTINAE HESKA-KWAŚNIEWICZ

profestrici ordinariae Universitatis Silesiae emeritae
quae excellenter litteras Polonas explicavit
cultum atque humanitatem Superioris Silesiae optime investigavit

Dabamus Catoviciae, die quinta mensis Octobris anno bis millesimo sexto decimo

Christophorus Jarosz

h. t. Decanus Spectabilis

Andreas Kowalczyk

h. t. Rector Magnificus

Irena Socha

Promotrix rite constituta

prof. zw. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz

LAUDACJA

prof. dr hab. Irena Socha

*Magnificencjo,
Szanowny Panie Dziekanie,
Czcigodna Pani Profesor!*

Pani Profesor Krystyna Heska-Kwaśniewicz, której uroczystość odnowienia doktoratu uzyskanego w roku 1972 świętuje dzisiaj akademicka społeczność Wydziału Filologicznego, jest uczoną bogatą w dokonania publikacyjne: 11 książek autorskich, 22 redagowane bądź współredagowane przez nią tomy prac naukowych, 23 tomy „Śląskich Miscellaneów” (w tym 12 współredagowanych z profesorem Janem Malickim), ponad sto studiów i artykułów monograficznych, kilkaset recenzji, artykułów popularyzujących i przeglądów. Specyficzną cechą Jej twórczości wydaje się to, że nigdy nie pisała z chłodnym dystansem ani o podejmowanych problemach, ani tym bardziej o autorach, których twórczości poświęcała swoje studia. Obiektywizm był respektowany na poziomie warsztatu badawczego, metod i narzędzi poznawczych, wyrażał się w rzetelnym stosunku do źródeł, w możliwie wielostronnej ich interpretacji. Jednak obraz, który na tej podstawie tworzyła, nosił wyraźne znamię Jej postawy autorskiej, zakorzenionej w jasno formułowanej orientacji aksjologicznej.

Z Uniwersytetem Śląskim Krystyna Heska-Kwaśniewicz związała się po studiach polonistycznych, jakie w latach 1957–

1961 odbyła na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach, poprzedniczki Uniwersytetu. Pracowała najpierw w Katedrze Literatury Staropolskiej i Oświeceniowej Instytutu Nauk o Literaturze, następnie przez kilka lat na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, najdłużej zaś w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, gdzie była kierownikiem Zakładu Historii Książki i Bibliotek, Zakładu Książki i Piśmiennictwa dla Młodego Odbiorcy oraz Zakładu Czytelnictwa. Tytuł profesora nauk humanistycznych otrzymała w roku 1995, stanowisko profesora zwyczajnego trzy lata później.

Rozprawa doktorska zatytułowana *Zaranie Śląskie 1907–1939. Zarys monograficzny*, napisana pod kierunkiem ówczesnego kierownika Katedry Historii Literatury Polskiej profesora Jana Zaremby, wyznaczyła główny kierunek przyszłych badań Uczzonej, poświęconych dziejom literatury i kultury polskiej na Górnym Śląsku. Młoda badaczka wyróżniała się niezwykłą dynamiką pracy naukowej. Począwszy od będącej Jej twórczym debiutem arkuszowej objętości rozprawki poświęconej utworowi *Lompa* autorstwa Kazimierza Gołby (opublikowanej w roku 1965 w „Zeszytach Naukowych WSP w Katowicach” w serii „Prace Historycznoliterackie Katedry Historii Literatury Polskiej”) do czasu uzyskania stopnia doktora opublikowała ponad 20 opracowań naukowych.

„Zaranie Śląskie” jako czasopismo naukowe, historyczne i literackie poświęcone śląskiej kulturze znakomicie odzwierciedlało panoramę zjawisk, tematów i problemów przedwojennego województwa śląskiego. Jego monografia dała Autorce solidny naukowy fundament, wszechstronną i głęboką znajomość problematyki śląskiej – glebę nieustannie owocującą kolejnymi tekstami. Do dziś, dzięki rozumowanej bibliografii zawartości periodyku, praca ta służy kolejnym pokoleniom badaczy. Doj-

rzałym owocem śląskoznawczej wiedzy i naukowych kompetencji okazała się książka habilitacyjna „*Pisarski zakon*”. *Biografia literacka Gustawa Morcinka* (Opole 1989), której recenzentami byli Zbigniew Jerzy Nowak, Włodzimierz Maciąg, Jerzy Pośpiech i Jacek Kolbuszewski.

Ważne ustalenia interpretacyjne i faktograficzne przyniosły kolejne książki poświęcone Morcinkowi: „*Kolorowy rytm życia*”. *Studia o prozie Gustawa Morcinka* (Kraków 1993); *Szelest mijającego czasu. Wspomnienia o Gustawie Morcinku*, opublikowane w Jej wyborze i opracowaniu (Cieszyn 1989), a także przygotowana do druku edycja listów: *Listy z Dachau. Gustaw Morcinek do siostry Teresy Morcinek* (wstęp, oprac. Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Lucyna Sadzikowska, Katowice 2016). Nie mniej ważne były liczne publikacje poświęcone życiu, pisarstwu i twórczym związkom ze Śląskiem Zofii Kossak-Szczuckiej (m.in. *Zwyczajna świętość. Zofia Kossak we wspomnieniach*, wstęp, oprac. i wybór ... , Cieszyn 1997) oraz Juliana Przybośa („*Miłość jak przepaść*”. *Julian Przyboś i góry*, Katowice 1998). Liczne studia poświęciła ludziom nauki i kultury Śląska: ks. Emilowi Szramkowi, Zdzisławowi Hierowskiemu, Wilhelmowi Szewczykowi, Janowi Zarembie, Jadwidze Kuciance, Zbigniewowi Jerzemu Nowakowi¹, Florianowi Śmieji, Stanisławowi Kolbuszewskiemu, Edmundowi Rosnerowi².

Krystynie Heskiej-Kwaśniewicz bliskie były związki literatury z życiem społecznym, zwłaszcza tam, gdzie uwidaczniała się uniwersalna, ponadczasowa wartość narodowej tradycji. Dała temu wyraz w dziele – jak oceniał profesor Jerzy Pośpiech – „wy-

---

¹ K. Heska-Kwaśniewicz, M. Piechota: *Zbigniew Jerzy Nowak*. Katowice 2006.

² A także Kazimierzowi Gołbie, Emanuelowi Imieli, Pawłowi Łyskowi, Alojzemu Targowi, Zbyszkowi Bednorzowi, Józefowi Kretowi.

różniającym się i na pewno trwałym w dorobku polskiej nauki”, w „ambitnej, pięknej i ważnej monografii” *Wyznania narodowe Śląska. Teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*³, a także opracowując edycje: *Wieża spadochronowej* Kazimierza Gołby⁴, antologii wierszy poświęconych tragicznym wydarzeniom w kopalni „Wujek” *Zapisani do rachunku krzywd*⁵, czy też odsłaniając nieznane fakty w książce *Taki to mroczny czas. Losy pisarzy śląskich w okresie wojny i okupacji*⁶, przygotowanej na podstawie materiałów archiwalnych ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej.

Wśród publikacji śląskoznawczych pokaźny udział, poczynając od publikacji doktorskiej, mają te o charakterze prasoznawczym, liczne artykuły poświęcone m.in. „Kuźnicy”, „Odrze”,

---

³ K. Heska-Kwaśniewicz: *Wyznania narodowe Śląska. Teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*. Katowice 2000; J. Pośpiech: „Recenzja wydawnicza pracy prof. zw. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz pt. *Wyznania narodowe Śląska. Teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*. Katowice 1999” [dla Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, mps, 18 czerwca 1999], s. 3.

⁴ K. Gołba: *Wieża spadochronowa*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 1996.

⁵ *Zapisani do rachunku krzywd*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 1992.

⁶ K. Heska-Kwaśniewicz: *Taki to mroczny czas. Losy pisarzy śląskich w okresie wojny i okupacji*. Katowice 2004; J. Prokop: „Recenzja pracy: Krystyna Heska-Kwaśniewicz, *Taki to mroczny czas. Losy pisarzy śląskich w okresie wojny i okupacji*” [dla Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, mps, 1 s., 24 stycznia 2004]; J. Pośpiech: „Recenzja wydawnicza pracy prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz pt. *Taki to mroczny czas. Losy pisarzy śląskich w okresie wojny i okupacji*” [dla Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, mps, 5 s., 12 stycznia 2004]; C. Mykita-Glensk: *Śląsk – totalitaryzmy – literatura*. „Nowe Książki” 2005, nr 7, s. 48.

czasopiśmownictwie literackim i kulturalno-społecznym wydawanym na Śląsku po wojnie oraz czasopiśmownictwie dla dzieci i młodzieży.

Nie mniej istotna dla rozwoju badań śląskoznawczych była rola Profesora Kwaśniewicza jako organizatora zespołu naukowego skupiającego grono młodych badaczy w ramach kierowanego przez Nią grantu *Książka i biblioteka w kulturze Śląska Górnego i Cieszyńskiego w XIX i XX wieku* (1997–2000). Pokłosie tej działalności przyniosła m.in. sesja poświęcona osobie i twórczości ks. Emila Szramka, organizowana we współdziałaniu z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego (2003) oraz opublikowane pod redakcją Profesor Heskiej-Kwaśniewicz tomy prac zbiorowych: *Obieg książki i prasy na Śląsku a wielokulturowość regionu* (1999), *Z dziejów książki i prasy na Śląsku w XIX i XX wieku* (1999), a także publikacje doktoratów pisanych pod Jej kierunkiem, m.in. Jadwigi Miękiny-Pindur *Ludwik Brożek „śląski Estreicher”. Sylwetka bibliologa, bibliofila i regionalisty* (2001), Barbary Pytlos *„Córa Sienkiewicza” czy „Alicja w krainie czarów”. Z dziejów recepcji twórczości Zofii Kossak-Szczuckiej* (Katowice 2002), Katarzyny Tałuć: *Emil Szramek, Jan Kudera, Konstanty Prus – pierwsze pokolenie badaczy śląskiego regionalizmu literackiego* (Katowice 2002), Joanny Jurgały-Jureczki o obrazie Śląska w twórczości Zofii Kossak-Szczuckiej – *Zofii Kossak-Szczuckiej dom utracony i odnaleziony* (Cieszyn 2003)⁷.

Zagadnienia literatury i książki dziecięco-młodzieżowej wyznaczyły drugi z głównych kierunków naukowej twórczości, a także działalności krytycznej, publicystycznej i dydaktycznej Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz. Zapoczątkowany został już pra-

---

⁷ Wysoką ocenę otrzymały także prace: Beaty Langer o inspiracjach ludowych pisarstwa Gustawa Morcinka oraz Piotra Skowronka o poezji ks. Jerzego Szymika (*Spotkać się w słowach... . O twórczości literackiej ks. Jerzego Szymika*. Przedmowa K. Heskaj-Kwaśniewicz. Kraków 2008).

cą magisterską późniejszej Uczzonej, zatytułowaną *Sylwetki dzieci i młodzieży w twórczości Henryka Sienkiewicza*. Rozprawa przygotowana była pod kierunkiem wybitnej badaczki „literatury osobnej” oraz dziejów oświaty na Śląsku prof. Mieczysławy Mite-ry-Dobrowolskiej, z którą młodą magistrantkę połączyła później długoletnia przyjaźń i współpraca. Profesor Heska-Kwaśniewicz kształtowała oblicze serii „Literatura dla Dzieci i Młodzieży” Wydawnictwa „Śląsk” w Katowicach, była i jest do tej pory stałym współpracownikiem periodyku „Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka”. Poświęciła szereg artykułów dawniejszym i współczesnym pisarzom dla dzieci, m.in.: Zofii Urbanowskiej, Zofii Rogoszewskiej, Janinie Porazińskiej, Zofii Kossak, Kornelowi Makuszyńskiemu, Janowi Izidorowi Sztaudyngerowi, Zofii Chądzyńskiej, Annie Świrszczyńskiej, Dorocie Gellner, Małgorzacie Musierowicz, Ewie Nowak. *Summą* jej refleksji nad „literaturą osobną” stał się 3-tomowy cykl rozpraw *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*⁸. Z Jej inspiracji w Zakładzie Książki i Piśmiennictwa dla Młodego Odbiorcy Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŚ organizowane były konferencje naukowe, których pokłosie stanowiły publikacje zbiorowe: *Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji* oraz *Książka dla dziecka – wczoraj, dziś, jutro*⁹, a następnie (w latach 2008/2009 do 2014) przygotowane zostały cztery kolejne tomy studiów poświęconych współczesnym zjawiskom książki dziecięcej w rozległym kontekście zjawisk kul-

---

⁸ K. Heska-Kwaśniewicz: *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*. T. 1–3. Katowice 1996–2013.

⁹ *Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji*. Red. K. Heska-Kwaśniewicz, I. Socha. Katowice 1996; *Książka dla dziecka – wczoraj, dziś, jutro*. Red. K. Heska-Kwaśniewicz, I. Socha. Katowice 1998.

turowych i rynku wydawniczego¹⁰. Zaslugą Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz było skierowanie uwagi badaczy ku zapomnianym, a wartościowym dziełom literatury dla dzieci i młodzieży, m.in. Marii Bartusówny, Erazma Majewskiego, Heleny Modrzejewskiej, Antoniny Domańskiej, Stanisława Wasylewskiego, Julii Duszyńskiej, Jonathana Swifta, Frances E. Burnett, Edmonda de Amicisa¹¹.

Swój kunszt interpretacyjny i wiedzę historycznoliteracką Krystyna Heska-Kwaśniewicz oddała także szkole. W roku 1995 ukazało się w jej opracowaniu nowe wydanie *W pustyni i w puszczy* Henryka Sienkiewicza. Jako kierownik serii „Lektury dla Szkoły” katowickiego wydawnictwa „Książnica” przygotowała edycje wielu wypisów i antologii, np. *Literatura przełomów politycznych. 1956–1968–1981. Antologia w opracowaniu szkolnym*¹²; *Literatura lagrów i łagrów...*; *Antologia reportażu polskiego...*; *Antologia dzienników i pamiętników...*¹³. Podejmowała także prace na rzecz dydaktyki polonistycznej, uczestnicząc w przygotowaniu programu edukacji regionalnej w zakresie języka

---

¹⁰ *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1989)*. T. 1–2. Red. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 2009; *Literatura dla dzieci i młodzieży (1945–1989)*. T. 3. Red. K. Heska-Kwaśniewicz, K. Tałuc. Katowice 2013; *Literatura dla dzieci i młodzieży*. T. 4. Red. K. Heska-Kwaśniewicz, K. Tałuc. Katowice 2014.

¹¹ *Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika*. Red. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 2005.

¹² *Literatura przełomów politycznych. 1956–1968–1981. Antologia w opracowaniu szkolnym*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 2000.

¹³ *Literatura lagrów i łagrów. Antologia w opracowaniu szkolnym*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 1997; *Antologia reportażu polskiego w opracowaniu szkolnym*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz, B. Zeler. Katowice 1998; *Antologia dzienników i pamiętników w opracowaniu szkolnym*. Wybór, wstęp, objaśnienia i opracowanie dydaktyczne K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 1999.

polskiego¹⁴. Publikowała w czasopismach „Polonistyka”, „Język Polski w Szkole”, „Kwartalnik Polonistyczny”.

Istotne miejsce w biografii naukowej Profesor Heskiej-Kwaśniewicz, która jako instruktor Związku Harcerstwa Polskiego ze stopniem harcmistrza reprezentuje kolejne pokolenie skautów Rzeczypospolitej, zajmuje tematyka harcerska. Przygotowała edycje takich znaczących książek o tematyce harcerskiej, jak *Po ziemi naszej roześlę harcerzy... Z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku*, Józefa Kreta: *Harcerze wierni do ostatka* czy nowe wydanie *Wieży spadochronowej* Kazimierza Gołby wzbogacone o obszerne posłowie, przypisy oraz ilustracje¹⁵. Szczególne miejsce w Jej naukowym dorobku, a także w osobistym doświadczeniu zajmuje książka *Braterstwo i służba*¹⁶, poświęcona pisarstwu Aleksandra Kamińskiego, wychowawcy młodzieży i społecznika, konspiratora, twórcy „Biuletynu Informacyjnego”, po wojnie wybitnego uczonego, historyka i pedagoga, autora znakomitych źródłowych publikacji poświęconych historii i teorii polskich związków młodzieży. Do roku 1999 wszystkie edycje *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego ukazywały się z Jej wstępem i w Jej opracowaniu; ich wojennej i powojennej recepcji poświęciła istotną część monografii o pisarstwie Kamińskiego.

---

¹⁴ *Program edukacji regionalnej w zakresie języka polskiego dla klas IV–VIII szkoły podstawowej (projekt)*. Oprac. L. Gilowa, K. Heska-Kwaśniewicz, H. Synowiec. Katowice 1997.

¹⁵ *Po ziemi naszej roześlę harcerzy... Z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku*. Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach. Red. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 2007; J. Kret: *Harcerze wierni do ostatka*. [Wyd. 3. rozszerz. z okazji odsłonięcia Pomnika Harcerzy w Katowicach]. Wstępem opatrzyła K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice [1983]; K. Gołba: *Wieża spadochronowa*. Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katowice 1996.

¹⁶ K. Heska-Kwaśniewicz: *Braterstwo i służba. Rzecz o pisarstwie Aleksandra Kamińskiego*. Katowice 1998.

Krościenko nad Dunajcem, skąd pochodził ojciec i gdzie przyszła na świat, urokliwe krajobrazy pienińskie towarzyszące w najwcześniejszych latach Jej życia dały początek zafascynowaniu górami – zarówno jako przestrzenią obcowania z pięknem natury, jak i jako obszarem zainteresowań naukowych. W roku 2006 ukazała się publikacja *Ludzie, góry, książki* przynosząca sumę refleksji Jubilatki nad więzią literatów z górami, nad znaczeniem górskich inspiracji i motywów w polskiej literaturze i kulturze. Od wielu lat Krystyna Heska-Kwaśniewicz współpracuje z redakcją naukowego periodyku „Wierchy”, poświęconego zjawiskom kulturowym, których inspiracją i treścią stały się góry. Jest członkiem wrocławskiego zespołu badawczego, prowadzącego pod kierunkiem profesora Jacka Kolbuszewskiego badania w tym zakresie; opublikowała liczne studia w czasopiśmie „Góry, Literatura, Kultura”.

Wskazane obszary badań nie wyczerpują tematyki prac naukowych Profesor Heskiej-Kwaśniewicz. Zajmując się literaturą polską – w przewadze współczesną i regionalną, ale także okresu renesansu i baroku – poświęcała Ona szkice i studia tym, których pisarstwo ceniła: Mikołajowi Sępowi-Szarzyńskiemu, Janowi Kochanowskiemu, Adamowi Korczyńskiemu, Franciszkowi Karpińskiemu, Henrykowi Sienkiewiczowi, Gabrieli Zapolskiej, Mariuszowi Zaruskiemu, Zofii Kossak-Szczuckiej, Julianowi Przybosiowi, Poli Gojawiczyńskiej, Jarosławowi Iwaszkiewiczowi, Melchiorowi Wańkowiczowi, Krzysztofowi Kamilowi Baczyńskiemu, Kornelowi Filipowiczowi, Janowi Izydorowi Sztaydyngerowi, Annie Kamińskiej, Wisławie Szymborskiej, Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej, Magdalenie Samozwaniec.

Wyróżniającą cechą osobowości naukowej, a zarazem dorobku twórczego Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz jest także jej znaczący udział w życiu literackim, naukowym i społecznym. Była więc se-

kreterzem naukowym i wiceprzewodniczącą Komisji Historyczno-literackiej PAN Oddziału w Katowicach, współprzewodniczyła Radzie Redakcyjnej serii „Spotkania z Literaturą” wydawanej przez ten Oddział, a także Śląskiemu Towarzystwu Naukowo-Literackiemu w Katowicach. W latach 90. (1994–1999) była członkiem Rady Wydawniczej przy Wojewodzie Śląskim, współpracowała z Wydawnictwem „Śląsk” w Radzie Programowej serii „Literatura dla Dzieci i Młodzieży”, uczestniczyła w pracach zespołu redakcyjnego rocznika naukowego „Watra”, wydawanego przez środowisko uniwersyteckie Cieszyna. Przede wszystkim jednak przez wiele lat kształtowała – najpierw jako współredaktor, a od roku 2000 jako redaktor naukowy – oblicze katowickiego rocznika „Śląskie Miscellanea”, wpływając tym samym na rozwój badań regionalnych. Jako uznany krytyk literacki i publicysta współpracowała z najważniejszymi periodykami literackimi i literaturoznawczymi, jak: „Kwartalnik Opolski”, „Odra”, „Poglądy”, a zwłaszcza „Śląsk”, oraz ogólnopolskimi: „Ruch Literacki”, „Przegląd Humanistyczny”, „Wierchy”, „Kresy”.

Profesor Heska-Kwaśniewicz była także znakomitym nauczycielem akademickim. Nie tylko dzięki sztuce interesującego wykładu, ale – co może nawet istotniejsze – dzięki umiejętności motywowania studentów i doktorantów do własnych prac badawczych. Wypromowała blisko sześciuset magistrów, 21 doktorów, opiniowała liczne rozprawy doktorskie, habilitacyjne i profesorskie.

Didaktyczna emerytura wyznacza nierzadko schyłek także naukowej dynamiki. W życiu Pani Profesor Heskiej-Kwaśniewicz, choć formalnie przejście to dokonało się w roku 2010, otworzyło kolejny owocny i nie mniej intensywny etap naukowej twórczości. Ukazała się następna książka z cyklu *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży* (T. 3, Ka-

towice 2013), ponad 30 artykułów naukowych, 2 tomy „Śląskich Miscellaneów” (2010, T. 22–23), 5 tomów prac zbiorowych redagowanych bądź współredagowanych (m.in. z profesorami Janem Malickim i Jackiem Lyszczyńską), 2 edytorskie opracowania źródłowe. Opublikowała w tym czasie ponad 50 recenzji naukowych, popularnonaukowych i publicystycznych, wystąpiła z referatami na czterech konferencjach, a także współorganizowała niedawno zakończoną konferencję „Między Śląskiem a Wileńszczyzną”, wygłaszając referat łączący dwie rzeczywistości bliskie Jej naukowym zainteresowaniom i serdecznym umiłowaniom: *Cieszyniak drużynowym w Wilnie. Kontakty harcerstwa na Górnym Śląsku i Wileńszczyźnie*. Promocją doktorską zakończyły się w tym czasie cztery przewody pod Jej opieką.

Śląsk, Kresy i góry, dzieciństwo i harcerstwo – jako rzeczywistości historyczne i symboliczne: narodowe, kulturowe i literackie – wyznaczały przez blisko pół wieku główne przestrzenie badań Uczzonej, znajdując harmonię i komplementarność na fundamencie metody naukowej, która obiektywizm łączyła ze swoistym „współczynnikiem antropologicznym” i „orientacją etyczną”. Jej książki są – jak pisał Włodzimierz Maciąg w recenzji jednej z nich – „poczęte ze szlachetnych uczuć”¹⁷. Model twórczości naukowej, w której z dokumentacyjną rzetelnością idzie w parze etyczne i emocjonalne zaangażowanie autora, gdzie rozległej erudycji i interpretacyjnej odkrywczości towarzyszy em-

---

¹⁷ W. Maciąg: *Braterstwo i służba, czyli rzecz o pisarstwie Aleksandra Kamińskiego*. [Recenzja wydawnicza dla Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, mps, 4 s., luty 1998], s. 3, 4; J. Kolbuszewski: Recenzja wydawnicza pracy prof. zw. dr hab. Krystyny Heskowej-Kwaśniewicz pt. *Wyznania narodowe Śląska. Teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*. Katowice 1999 [dla Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, mps, 3 s., 18 czerwca 1999], s. 3.

patia względem badanego przedmiotu, a całość łączy klarowność i „uroda stylu” – znamieny był dla najwybitniejszych klasyków polskiej humanistyki. Najbliższym Jubilatce mistrzem takiej postawy i takiego pisarstwa był Zbigniew Jerzy Nowak, któremu poświęciła jeden ze szkiców.

Na koniec laudacji niech mi będzie wolno zwrócić się do Pani Profesor, niosąc w imieniu Jej współpracowników i uczniów gratulacje oraz podziękowania za to, że Jej doktorat dał początek tak pracowitej i płodnej w dokonania naukowe drodze, oraz wyrazić nadzieję, że pojawią się na niej kolejne, nie mniej ważne publikacje życzliwie „oddające sprawiedliwość” i dziełom, i ludziom.

RECENZJA

prof. zw. dr hab. Jacek Kolbuszewski

Recenzja dorobku naukowego
prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz
w związku z wnioskiem Rady Wydziału
Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego
o odnowienie Jej stopnia doktora
nauk humanistycznych

Stopień magistra filologii polskiej prof. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz uzyskała w roku 1961 na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach, przedstawiając rozprawę o problematyce dziecięcej w twórczości Henryka Sienkiewicza. Jej debiut naukowy, który dokonał się już ponad pięćdziesiąt lat temu, i pierwsze publikacje naukowe dotyczyły twórczości Kazimierza Gołby oraz prac związanych z biografią Gustawa Morcinka. W ten sposób już w najwcześniejszym studium swej działalności późniejsza profesor doktor habilitowana wyznaczyła główne obszary, na których w dalszym biegu swej działalności zanotowała najpoważniejsze dokonania naukowe, wzbogacając je o równorzędnie ważne osiągnięcia badawcze na polu problematyki górskiej w literaturze i kulturze, a także literaturze dla dzieci i młodzieży. Tak więc słowami kluczami otwierającymi drogę do poznania i oceny dorobku naukowego prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz stały się i są hasła: literatura, Śląsk, dzieci, harcerstwo i góry, przy czym wyliczenie to dokonane w przedstawionym porządku ani nie określa chronologicznej kolejności pojawiania się tych

„działów” w naukowej twórczości Pani Profesor, ani – tym bardziej – nie oznacza próby hierarchizowania tych wypowiedzi, ich ważności w Jej dorobku. Podkreślić bowiem trzeba równy wysoki poziom wszystkich bez wyjątku publikacji. Truizmem zatem jest twierdzenie, że nie ma pośród nich prac chybionych i uwagi swej Autorka nie marnowała na zajmowanie się rzeczami błahymi, z reguły podejmując tematy, zagadnienia i problemy poważne pod względem poznawczym, a przy tym ważne nieraz ze społecznego punktu widzenia. Jej wszystkie publikacje i wystąpienia naukowe (w tym także prace popularyzatorskie) są ciekawe, przedstawiane w nienagannej formie, atrakcyjne czytelniczo, zarówno ze względu na sposób przedstawiania poszczególnych problemów, jak i urodę stylu, jakim są pisane. Wartości te w pracach Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz wsparte są elegancją form przekazu: urodą języka, nadającą Jej pisarstwu naukowemu swoistą ciepłą, sympatyczną atmosferę. Po prostu: prace Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz czyta się tyleż z pożytkiem, ile z przyjemnością. W ten sposób piękno tych wypowiedzi jest nośnikiem mądrości i funkcjonuje tu w zgodzie z formułą ślubowania doktorskiego niegdyś przez Panią Profesor złożonego. Jej działalność naukowa zaiste realizowana jest *nec ad vanam captandam gloriam, sed quo magis veritas propagetur / et lux eius, qua salus humani generis continetur, / clarius effulgeat*. Jest to moment niezmiernie doniosły, za jego bowiem sprawą naukowe i popularnonaukowe publikacje Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz nie tyle weszły do bardzo szerokiego obiegu prac naukowych, ile znalazły się w kilku obiegach na różnych poziomach, znajdując czytelników także poza środowiskiem naukowym, czego dowodem jest fakt, że Pani Profesor jako harcmistrz ZHP ma swoich wiernych słuchaczy i odbiorców w młodzieżowym kręgu harcerskim. Jej zaś dzieła „Wyznanie narodowe Śląska”. *Teksty*

literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku (1999) bądź *Taki to mroczny czas*, dzieło poświęcone losom śląskich pisarzy w okresie wojny i okupacji (2004), weszły w pozafilologiczny obieg, przynosząc Autorce rozgłos nawet w środowisku politycznym, na co zwróciła uwagę Irena Socha, akcentując, że „Krystynie Heskiej-Kwaśniewicz bliskie były zawsze związki literatury z życiem społecznym, zwłaszcza tam, gdzie uwidaczniała się uniwersalna, ponadczasowa wartość narodowej tradycji”. Niewątpliwie zaś duże znaczenie moralne i polityczne miała antologia *Zapisani do rachunku krzywd. Tragedia kopalni „Wujek” w poezji* (1993), opracowana przez Krystynę Heską-Kwaśniewicz. W tym też miejscu warto zwrócić uwagę na wielką rolę, jaką odegrała Profesor Heska-Kwaśniewicz w pamiętnym sporze dotyczącym katowickiej wieży spadochronowej i powieści Kazimierza Gołby.

Wyrazistą pozycję uznanej badaczki osiągnęła Profesor Krystyna Heska-Kwaśniewicz najpierw dzięki wartości swych prac śląskoznawczych. Pierwszym prawdziwie wyraźnym potwierdzeniem Jej wysokich kompetencji w tym zakresie była dysertacja doktorska – monograficzne opracowanie „Zarania Śląskiego”, wydane drukiem niestety dosyć późno, dopiero w 1979 roku, gdy Autorka legitymowała się już szeregiem artykułów dotyczących różnych aspektów czasopiśmiennictwa – prac będących prezentacją między innymi periodyków, czasopism wydawanych w dwudziestoleciu międzywojennym przez uczniów polskich gimnazjów w Katowicach, Bytomiu. Znalazły się tu także artykuły na temat „Młodego Polaka w Niemczech” i czasopisma „Orlęta”, jak również okazjonalnych numerów specjalnych czasopism ogólnopolskich o tematyce śląskiej. Wspomnieć o nich warto zarówno dlatego, że były one swoistym poligonem doświadczalnym młodej badaczki, kształtującej swój warsztat na-

ukowy, jak i ze względu na specyficzne usytuowanie w kręgu tematyki bliskiej fascynacji harcerstwem, którego problematyka stała się rychło przedmiotem poważnych Jej studiów. Doświadczenia prasoznawcze Pani Profesor znalazły dobry wyraz w zredagowanych przez Nią kilku tomach zbiorowych poświęconych obiegowi książek i czasopism na Górnym Śląsku, a naprawdę duże znaczenie przypisać tu trzeba tomom zebranych pod Jej redakcją studiów: *Obieg książki i prasy na Śląsku a wielokulturowość regionu* (1999) oraz *Z dziejów książki i prasy na Śląsku w XIX i XX wieku* (1999).

Aspekt śląskoznawczy jest bardzo wyraźny również w pracach jednoznacznie historycznoliterackich Autorki. Przede wszystkim zwrócić trzeba uwagę na znaczenie Jej rozprawy z roku 1991 *Stan i potrzeby badań nad literaturą polską na Śląsku (XIX i XX wiek)*, jest ona bowiem nie tylko podsumowaniem wspomnianego stanu badań, ale także pewnego rodzaju programem własnych zamierzeń Badaczki. Stąd nie przypadkiem Profesor Heska-Kwaśniewicz w bardzo szerokiej skali zajęła się pisarzami, którzy na różne sposoby stale lub przejściowo związani byli ze Śląskiem. Trudno by tu jednak było mówić, że prace z tego zakresu mają charakter regionalistyczny. Ich aspekt regionalny jawi się jako coś naturalnego i widzieć w nim trzeba nie tyle sztucznie eksponowany *genius loci*, ile pewnego rodzaju aspekt tematologiczny, socjologiczny i biograficzny zjawisk wchodzących w zakres ogólnej literatury polskiej. Wyrazem takiego widzenia rzeczy jest rozprawa *Literatura na Śląsku w dwudziestoleciu międzywojennym* (1989). Stąd więc wywodzi się metodologiczna koncepcja pracy Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, która nie zwykła się bawić w teoretyczno-metodologiczne wywody, by „intelektem prażyć z bliska”, natomiast nacisk kładzie na rolę różnorodnych kontekstów, w tym także elementów biograficznych

w interpretacji dzieła literackiego. W efektownie skuteczny przy tym sposób wiąże Badaczka rudymenatne badania źródłowe z wirtuozeriajnie prowadzoną interpretacją dzieła literackiego. Niewątpliwie zatem jeden z aspektów wartości prac kryje się we wnikliwości i skuteczności Jej operowania różnymi narzędziami dla stworzenia odpowiedniego kontekstu, w którego świetle odślania się głębia znaczeń interpretowanego tekstu. Aspekt „śląski” nie ogranicza jednak zakresu poczynaiń badawczych Pani Profesor, stanowiąc akcent wzmacniający obraz Jej aktywności badawczej.

Przedmiotem obserwacji Badaczki w takich ujęciach biograficzno-interpretacyjnych stała się twórczość kilkunastu pisarzy polskich, przede wszystkim dwudziestowiecznych.

Ku staropolszczyźnie Profesor Heska-Kwaśniewicz zwracała uwagę rzadko, zaledwie kilka razy, między innymi w ciekawy sposób rekonstruuając „Polaka portret własny” w rozprawie o Adamie Korczyńskim i jego *Wizerunku złocistej przyjaźni zdrady* (1995), ale spośród paru prac należących do tej części Jej twórczości na szczególną uwagę zasługuje piękno mądrego studium „*Treny*” – *dokument czasu żałoby* (1989), zawierającego głęboką interpretację utworu, wnoszącego do kultury polskiej koncepcję, którą francuski antropotanatolog Philippe Ariès określił mianem „śmierci drugiego” („la mort de toi”). Praca ta zatem nie tylko wnosi nowe elementy do sposobu widzenia *Trenów*, ale także ma szersze znaczenie z punktu widzenia dziejów antropologii śmierci. Nie od rzeczy będzie tu wspomnieć o głębi rozważaiń na temat religijnej poezji Franciszka Karpińskiego i ślicznym eseju Pani Profesor o kołędzie Teofila Lenartowicza *Mizerna cicha* (1999).

Natomiast spośród pisarzy dwudziestowiecznych pierwszym twórcą, który stał się tematem badań historycznoliterackich

Pani Profesor, był Kazimierz Gołba, najpierw jako autor *Lompy*, dramatu napisanego w 1945 roku, ale zaraz potem jako autor *Wieży spadochronowej* (1967). W latach późniejszych Profesor Heska-Kwaśniewicz kilkakrotnie jeszcze zajmowała się tym utworem, zarówno z okazji jego wznowień, jak i dyskusji o prawdziwości opisanych przez Gołbę zdarzeń. Badaniami, swoimi pracami historycznoliterackimi objęła wielu autorów. Znaleźli się wśród nich: Zbyszko Bednorz, Pola Gojawiczyńska, Zofia Kossak-Szczucka, Paweł Łysek, Zdzisław Hierowski, Wilhelm Szewczyk... Było ich więcej, wchodzi bowiem do tego kręgu autorzy piszący dla dzieci i młodzieży, nie da się tu więc scharakteryzować wszystkich publikacji Pani Profesor na ich temat. Pisząc o znaczeniu i wartościach naukowego pisarstwa prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, zwróć uwagę tylko na wartość Jej publikacji o wybranych twórcach i konkretnych zagadnieniach, a także kręgach tematycznych. W związku z tym na podkreślenie zasługuje substancjalna wielkość Jej dorobku, przy czym w szczególnie sposób godzi się podkreślić, że w miarę upływu czasu Pani Profesor zadziwia coraz to rosnącą aktywnością naukową. Dość wspomnieć, że po roku 2010 w druku ukazało się ponad 130 różnorodnych prac sygnowanych Jej nazwiskiem. Przekracza to rozmiary całego dorobku życiowego niejednego z uznanych badaczy literatury z tytułem profesorskim.

Filologiczną akrybię w najszlachetniejszym tego słowa znaczeniu okazała Profesor Krystyna Heska-Kwaśniewicz w badaniu życia i twórczości Gustawa Morcinka, przeanalizowanych i zinterpretowanych z ogromną wnikliwością w kilku poważnych dziełach. Mam tu na uwadze Jej studia nad korespondencją pisarza i edycje jego listów. Morcinek zajął zresztą w twórczości Pani Profesor ważne miejsce. Poświęciła mu bowiem wiele publikacji, których łańcuch otwiera artykuł o współpracy Morcinka z „Za-

ranie Œląskim” (1967). Później było badanie korespondencji pisarza z Kornelem Makuszyńskim (1970); z badań Źródłowych zrodziła się wartościowa praca o przyjaźni Morcinka i Józefa Kreta (1979). Potem – edycja listów do Janiny Gardzielewskiej i Władysławy Ostrowskiej (1985), a na mocnym fundamencie tych prac stanęły opracowania monograficzne: świetne książki „*Pisarski zakon*”. *Biografia literacka Gustawa Morcinka* (1988); „*Kolorowy rytm życia*”. *Studia o prozie Gustawa Morcinka* (1993), a także *Szelest mijanego czasu. Wspomnienia o Gustawie Morcinku* (1989). Do tych prac należy też mniej znana, lecz równie ważna książeczka *Gustaw Morcinek – baśniopisarz* (1990).

Poważny zespół historycznoliterackich problemów odnalazła Profesor Krystyna Heska-Kwaśniewicz w Œląskich epizodach i obszernych rozdziałach życia oraz twórczości pisarzy pochodzących z innych niŹ Œląsk regionów kraju. Znakomitym tego przykładem są prace Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz o Julianie Przybosiu. *Studia o nim* zajmują ważne miejsce w dorobku Pani Profesor i wzbogacają wiedzę o wiele istotnych elementów. Spośród kilku, oprócz ważnej pracy o Œląskich archiwaliach poety (1978), godzi się tu wymienić artykuły: *Œląskie lata i wiersze Juliana Przybosia* (1977) oraz *Poeta i dziecko* (1981), jak również szereg innych, spośród których wielkością wkładu do wiedzy o Przybosiu wyróżniają się teksty: *Julian Przyboś jako krytyk literacki* (1983) oraz *Julian Przyboś jako interpretator Kochanowskiego* (1985). Pełnię wiedzy o Przybosiu i znakomity kunszt interpretatorski okazała Profesor Heska-Kwaśniewicz w mądrej i pięknej książce „*Miłość jak przepaść*”. *Julian Przyboś i góry* (1998). Jest ona jedną z najcenniejszych prac w góroznawczym piśmiennictwie polskim, wzbogaca bowiem wiedzę o sposobie istnienia problematyki górskiej w literaturze polskiej, odznacza się zaś wyrazistą toŹsamością metodologiczną, w której zwraca

uwagę umiejętne połączenie elementów biografistyki z precyzją w sposobie prowadzenia interpretacji wierszy poety. Pewnego rodzaju przygotowaniem do tego opracowania był artykuł *Jak powstał wiersz Juliana Przybosia „Z Tatr”*. Rozważania o genezie i tekście (1992). Zasługuje on na szczególną uwagę z tego względu, że zawarta w nim znakomita interpretacja najśłynniejszego górskiego wiersza Przybosia przeprowadzona została w sposób ujawniający taternickie, wspinaczkowe kompetencje i doświadczenia Autorki, którą Zbyszko Bednorz nazwał „dzieckiem gór”. Jej taternickie doświadczenia legły także u podstaw nowatorskiej interpretacji górskich wierszy Mariusza Zaruskiego. Studia zaś zgromadzone w książce *Ludzie, góry, książki* (2006) w istotny sposób wzbogaciły między innymi wiedzę o twórczości Gabrieli Zapolskiej, Jarosława Iwaszkiewicza, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Jana Izydora Sztudyngera, Kornela Filipowicza i Pawła Łyska, ukazując w odpowiedniej skali ważność problematyki górskiej w literaturze polskiej.

Jak wspomniano, duża część dokonań Pani Profesor w zakresie badania tematyki górskiej w literaturze znalazła wsparcie w Jej taternickich i turystycznych doświadczeniach. Nie jest też rzeczą przypadku, że autorką szeregu prac o tematyce harcerskiej w literaturze polskiej i o samym harcerstwie, jego dziejach jest Harcmistrz Związku Harcerstwa Polskiego Krystyna Heska-Kwaśniewicz. Lista Jej dokonań w tym zakresie jest nieledwie imponująca, a na ich czoło wysuwa się znakomita monografia pisarstwa Aleksandra Kamińskiego *Braterstwo i służba...* (1998). Autorka skromnie zastrzegła, że Jej praca „nie jest monografią życia i twórczości Aleksandra Kamińskiego”, gdyż obejmuje „jedyn zaledwie, lecz dla kultury polskiej niezwykle ważny – a mało opracowany – aspekt jego działalności: pisarstwo”. Przez pryzmat jednak literackich dokonań Kamińskiego, po raz pierwszy spod

pióra Profesor Heskiej-Kwaśniewicz tak wnikliwie scharakteryzowanych, ukazuje wspaniałe bogactwo tej postaci, a zarazem „i w tym aspekcie [...] także biografie; poprzez jej uwarunkowania twórcze i ideowe”. Autorka monografii zaakcentowała wyrażnie, że „wskazała też, jak i życie, i twórczość Kamińskiego były bardzo silnie związane z jego największą miłością – harcerstwem, przenikającym wszystkie meandry biografii i treści dzieł pisarza” (*Braterstwo i służba...*, Katowice 1998, s. 7). Monografia Kamińskiego jest jedną z najpiękniejszych prac Pani Profesor, ale wskazać też trzeba, że Jej pisarstwo naukowe i eseistyka mają wielu innych jeszcze harcerskich bohaterów. Obraz wielkich tradycji polskiego harcerstwa i harcerzy, jaki rysuje się w Jej pracach, jest przesycony najwyższej miary etycznej wartościami. Określa to wybitną rangę swego „rozdziału harcerskiego” w naukowym dorobku Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz.

Rysuje się ów rozdział niejako komplementarnie w stosunku do tych licznych i bardzo ważnych prac, które zapewniły Jej najwyższej rangi miejsce w kręgu badaczy i krytyków literatury dla dzieci i młodzieży, zwanej czwartą literaturą, określaną też mianem literatury osobnej, wcześniej niedostrzeganej. Realizując badania własne, których wyniki Autorka zgromadziła w dwutomowym dziele *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży* (1996, 2009), Pani Profesor odegrała wielką rolę jako inspiratorka i organizatorka prac z tego zakresu, czego jednym z wyrazów stał się wydany pod Jej redakcją tom studiów *Literatura dla dzieci i młodzieży* (2008). Znaczenie napisanego przez Krystynę Heską-Kwaśniewicz wstępu do tego tomu polega na tym, że dobrze ilustruje on stan badań w zakresie prac nad literaturą dla dzieci. Wybitna jest też ranga własnych Jej dokonań badawczych, ukazujących wartości i sposób istnienia rzeczowanej problematyki w twórczości wielu znanych i mniej dzisiaj już

znanych pisarzy, którzy na różne sposoby wpisali się w dzieje tej literatury (Zofia Urbanowska, Janina Porazińska, Kornel Makuszyński, Anna Świrszczyńska, Małgorzata Musierowicz). Godne przy tym uwagi jest zarówno to, że Profesor Heska-Kwaśniewicz pewnych pisarzy wydobywa z zapomnienia czasu minionego (*casus* Zofia Rogoszówna), zwraca uwagę na twórczość pisarzy gorzej pamiętanych jako autorzy dzieł przeznaczonych dla młodego czytelnika (Zofia Kossak), wyjaśniając powody, dla których pewnych pisarzy spotkały represje ze strony władz w okresie PRL-u (Kornel Makuszyński).

Uroczyste odnowienie doktoratu odbywane w jubileuszowych dla uczonego okolicznościach jest uroczystością zaszczytną dla doktoranta, który zasłużyć sobie na owo wyróżnienie musi owocami własnej wieloletniej pracy. Nie odnawia się doktoratów za samą tylko długowieczność, toteż owo odnowienie doktoratu jest swoiście równorzędne z doktoratem *honoris causa*, którego w tradycji uniwersyteckiej nie przyznaje się własnym pracownikom. Odnowienie doktoratu jest przeto wyrazem uznania zasług, jakie dany doktorant położył dla nauki. Zasługi i dokonania naukowe prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz dalece przekraczają miarę przeciętnych, oparcie zaś mają nie tylko w Jej talentach, ale przede wszystkim w mądrej, ofiarnej pracy dla dobra nauki i wybitnych dokonaniach naukowych w zakresie literaturoznawstwa. Wniosek więc Wysokiej Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego o odnowienie doktoratu Pani prof. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz z najgłębszym przekonaniem opiniuję pozytywnie i usilnie popieram.

Wrocław, 8 sierpnia 2016 r.

WYSTĄPIENIE
PODCZAS
ODNOWIENIA DOKTORATU

prof. zw. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz

*Panie Rektorze,
Panie Dziekanie,
Wysoka Rado Wydziału,
Koleżanki i Koledzy,
Szanowni Państwo!*

Z linearnego biegu dziejów wyłamuje się rok akademicki, istniejący w czasie kolistym, powtarzalnym, naukowo zwany cyklicznym. Październik – to inauguracja, potem semestr zimowy, sesja, przerwa międzysemestralna, semestr letni, sesja, wakacje... i tak co roku.

Czasem zdarza się emerytura, ale inauguracja i tak się powtórzy i zawsze będziemy na niej serdecznie witani. Zdarza się też doktorat, habilitacja. Nasza i naszych Uczniów, z którymi z czasem się zaprzyjaźniamy, jak kiedyś nasi Mentorowie zaprzyjaźnili się z nami. Bo Uniwersytet to jedyne takie miejsce na ziemi – to wspólnota starszych i młodszych uczonych, będących wcześniej naszymi studentami, więc ta społeczność wciąż się odmładza, choć cały czas pozostaje w niej ciągłość poprzez przekaz pamięci. Ja też miałam takich Mentorów i Przyjaciół¹. Wspominam ich z wdzięcznością i też mam takie Uczennice² (sic!), z którymi teraz łączy mnie piękna przyjaźń.

---

¹ Wśród nich Ciebie, Ireno.

² Ucznia tylko jednego – Piotra Skowronka.

Młodzi i Najmłodszy – szanujcie więc to miejsce nauki i pracy, bo jest wyjątkowe i niepowtarzalne.

Mój doktorat w 1972 roku nie wróżył najlepiej. Najpierw długo nie mogłam otworzyć przewodu na temat „*Zaranie Śląskie*” 1907–1939. Gdy wreszcie został otwarty i w czerwcu 1971 roku praca była złożona w Dziekanacie, 1 lipca dostałam wypowiedzenie z pracy w Bibliotece Śląskiej, z wilczym biletem. Promotorem moim był profesor Jan Zaremba, a Recenzentką katowicką była profesor Mieczysława Mitera-Dobrowolska. W Jej katowickim mieszkaniu³ przy ul. Mariackiej właśnie zawalił się piec kaflowy, grzebiąc w swych ruinach mój doktorat. Po paru miesiącach mieszkanie odgruzowano i doktorat wydobyto, ale ja właśnie zachorowałam na ciężką żółtaczkę zakaźną i znalazłam się w szpitalu. Gdy mnie wypuszczono, był już rok 1972 i zaczęłam, trochę jeszcze żółtawa, przygotowywać się do obrony, wyznaczonej na marzec.

Polonistka mieściła się wówczas w budynku dawnego Śląskiego Niższego Seminarium Duchownego przy ulicy Wita Stwosza, a ówczesny Dziekan najwyraźniej nie był moim doktoratem zainteresowany. Powiedział mi, że jak chcę mieć obronę, to muszę sobie znaleźć salę, bo on mi sali nie da! Na szczęście w tym samym budynku był też Instytut Matematyki i tam właśnie znalazłam pomieszczenie: w suterenie, pełne wielkich cyrkli, kątomierzy etc. Stanowiły one tło dla mojej obrony, budząc zdumienie dość licznie przybyłych osób. Zawsze byłam z matematyką na bakier, a to ona okazała się moją deską ratunku.

Obrona odbyła się 21 marca, ale właśnie w tym samym czasie nasza córka, Maja, dostała zapalenia płuc i powinnam była zostać w domu. Dzięki rodzinie jednak mogłam uczestniczyć

---

³ Posiadała także krakowskie.

w tym wydarzeniu: bezrobotna, żółtawa, pełna lęku o dziecko – obroniłam i zostałam doktorem nauk humanistycznych. Wprawdzie nie był to koniec moich perypetii, ponieważ po prawie rocznym bezrobociu znalazłam wreszcie pracę w Instytucie Maszyn Matematycznych (znów matematyka!), jednak na Uniwersytet powróciłam w roku 1974 i dzięki temu dzisiaj mogę uczestniczyć w podniosłej, pięknej uroczystości.

Odnowienie przeżywam oczywiście na inauguracji, bo rok akademicki zatoczył kolejny krąg, więc dziękując za wszelkie dobro, które na mnie spływa z mojej Uczelni, z radością wołam: *Vivat Academia! Vivant Professores!*

BIBLIOGRAFIA PUBLIKACJI
PROFESOR
KRYSTYNY HESKIEJ-KWAŚNIEWICZ

dr Agnieszka Gołda
dr hab. Katarzyna Tałuc

W bibliografii zarejestrowano naukowy dorobek piśmienniczy Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz z lat 1965–2016. Pominęto liczne teksty drukowane w prasie codziennej oraz w czasopismach popularnonaukowych. Bibliografię, zawierającą 515 pozycji, skonstruowano zgodnie z kryterium chronologicznym. W obrębie poszczególnych lat publikacje zgrupowano według form wydawniczych oraz według form piśmienniczych. W obrębie roku zastosowano układ według formy piśmienniczej oraz porządek alfabetyczny, biorąc pod uwagę tytuł publikacji. W przypadku współautorstwa, współredakcji, autorstwa wstępu, komentarza, opracowania nazwisko Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz zastąpiono w opisach wielokropkiem.

Układ bibliografii:

- A – druki zwarte
- B – artykuły, rozprawy, studia ogłaszane w czasopismach i wydawnictwach zbiorowych
- C – recenzje
- D – prace redakcyjne, bibliografie

1965

- 1.B. O „*Lompie*” Kazimierza Gołby // Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach. Prace Historycznoliterackie Katedry Historii Literatury Polskiej. – 1965, s. 200–219.

1966

- 2.B. *Śląskie czasopisma literackie i kulturalno-społeczne z lat 1945–1965 w zbiorach Biblioteki Śląskiej w Katowicach* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1966, nr 3, s. 137–146.
- 3.B. *Wrzesień 1939 roku na Śląsku (wystawa: wrzesień – październik, Katowice 1966 r.)* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1966, nr 4, s. 228–232.
- 4.C. Rec. pracy: *Bibliotečnoe delo v zarubežnyh stranah*. – Moskwa, 1965 // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1966, nr 4, s. 233–234.

1967

- 5.B. *Folklor i etnografia w „Zaraniu Śląskim” (1917–1912; 1929–1939)* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1967, nr 3, s. 29–44.
- 6.B. *Jak powstała „Wieża spadochronowa” Kazimierza Gołby* // *Zaranie Śląskie*. – 1967, z. 1, s. 144–152.
- 7.B. *Małe Republiki ZSRR (wystawa: październik – listopad 1967 r.)* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1967, nr 4, s. 5–13.
- 8.B. *Problematyka literacka w „Zaraniu Śląskim” w latach 1929–1939* // *Zaranie Śląskie*. – 1967, z. 2, s. 216–228.
- 9.B. *Współpraca Gustawa Morcinka z „Zaraniem Śląskim”* // Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach. Prace Historycznoliterackie. – 1967, nr 4, s. 241–260.
- 10.C. Rec. pracy: *Bibliotečnye katalogi. Učebnik dla studentov bibliotečnyh fakultetov Institutov Kul'tury* / pod. red. Z.N. Ambar-

cumâna. – Moskva, 1968 // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1967, nr 3, s. 45–46.

1968

- 11.B. „Zaranie Śląskie” pod urokiem Słowackiego // Zaranie Śląskie. – 1968, z. 1, s. 83–92.
- 12.C. Rec. pracy: *Okt’abr i kniga 1917–1926* / A.I. Naumov. – Moskva 1968 // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1968, nr 4, s. 41–45.

1969

- 13.B. *Śląskie numery specjalne czasopism polskich w okresie dwudziestolecia międzywojennego* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1969, nr 1/4, s. 101–114.

1970

- 14.B. *Archiwum Pawła Musioła jako źródło do poznania życia i twórczości redaktora „Kuźnicy”* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1970, nr 1/4, s. 147–158. [Współautor Teresa Michalewska].
- 15.B. *Jadwiga Kucianka (1924–1970)* // Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej. – 1970, nr 1/4, s. 197–204.
- 16.B. *Jadwiga Kucianka (1924–1970)* // *Studia Śląskie. Seria Nowa.* – 1970, t. 18, s. 419–423.
- 17.B. *O korespondencji Gustawa Morcinka z Kornelem Makuszyńskim* // „Zaranie Śląskie”. – 1970, z. 2, s. 317–327.
- 18.B. *Pokolenie „Zarania Śląskiego” (1907–1912)* // *Studia Śląskie. Seria Nowa.* – 1970, t. 18, s. 129–148.
- 19.C. Rec. pracy: *Wincenty Ogrodziński – historyk piśmiennictwa śląskiego* / Adela Pryszczewska-Kozołub. – Opole, 1969 // *Zaranie Śląskie.* – 1970, nr 1, s. 188–191.

1971

- 20.C. Rec. pracy: *Piśmiennictwo polskie na Śląsku : do początków XIX wieku* / Paweł Musioł. – Opole, 1970 // *Zaranie Śląskie*. – 1971, z. 3, s. 595–598.
- 21.D. *Bibliografia prac Jadwigi Kucianki* // *Śląskie Studia Teologiczno-Historyczne*. – 1971, t. 4, s. 299–308.

1972

- 22.B. *O spuściźnie rękopiśmiennej Emanuela Imieli* // *Kwartalnik Opolski*. – 1972, nr 4, s. 56–66.
- 23.C. Rec. pracy: *Od „Nowin” do „Trybuny” : z notatnika opolskiego redaktora* / Ryszard Hajduk. – Katowice, 1970 // *Zaranie Śląskie*. – 1972, z. 1, s. 168–169.

1973

- 24.B. „*I nie ustaniem w walce*”. O „*Młodym Polaku w Niemczech*” // *Zaranie Śląskie*. – 1973, z. 2, s. 227–247.
- 25.B. „*Nasze piśmko*”. *Miesięcznik Uczniów Gimnazjum Państwowego w Katowicach (1926–1936)* // *Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej*. – 1973, s. 144–149.
- 26.C. Rec. pracy: *Gustawa Morcinka listy do Alfreda Jesionowskiego z lat 1932–1935* / [red. Stanisław Wilczek]. – Katowice, 1973 // *Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej*. – 1973, s. 177–187.

1974

- 27.B. *Alojzy Targ (1905–1973)* // *Studia Śląskie. Seria Nowa*. – 1974, t. 25, s. 287–300.
- 28.B. *Czasopismo „Orlęta” z dodatkiem „Orlątko” : zarys monograficzny* // *Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej*. – 1974, s. 147–154.
- 29.B. „*Idziemy*” : *pismo młodzieży Polskiego Gimnazjum w Bytomiu* // *Kwartalnik Opolski*. – 1974, nr 2, s. 103–108.

- 30.C. Rec. pracy: *Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach 1922–1972 : księga pamiątkowa* / pod red. Wilhelma Szewczyka. – Katowice, [1972] // *Zaranie Śląskie*. – 1974, z. 2, s. 172–179.

1977

- 31.B. *Śląskie lata i wiersze Juliana Przybosia* // *Prace Historycznoliterackie* / Uniwersytet Śląski w Katowicach. – 1977, t. 5, s. 202–220.

1978

- 32.B. *Prasa Związku Polaków w Niemczech przeznaczona dla dzieci i młodzieży* // Książnica Śląska. – 1975–1978, s. 175–203.
- 33.B. *Śląskie archiwalia Juliana Przybosia* // *Prace Historycznoliterackie* / Uniwersytet Śląski w Katowicach. – 1978, t. 1, s. 111–136.

1979

- 34.A. *Zaranie Śląskie (1907–1939). Zarys monograficzny*. – Katowice, 1979.
- 35.B. *O Gustawie Morcinku i Józefie Krecie. Dzieje jednej przyjaźni* // *Kwartalnik Opolski*. – 1979, nr 4, s. 76–89.
- 36.C. Rec. pracy: *Książka polska w Opolu (1800–1890)* / Otylia Słomczyńska. – Opole, 1978 // *Kwartalnik Opolski*. – 1979, nr 4, s. 123–124.

1980

- 37.B. *Barok i awangarda [komunikat]* // W: *Wśród zagadnień polskiej literatury barokowej*. Cz. 2, *Motywy, inspiracje, recepcja* / red. Zbigniew Jerzy Nowak. – Katowice, 1980. – S. 72–76.
- 38.B. *Enigmaty „Sonetu I” Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego : [streszczenie]* // *Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach*. – 1980, nr 5, s. 14–15.

- 39.B. „Iskra”. Kartka z dziejów uświadomienia narodowego na Śląsku // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. Zbiór studiów.* – 1980, t. 1 / pod red. Jana Malickiego, s. 54–73.
- 40.B. *Juliana Przybosia curriculum vitae* // W: *Z cieszyńskich wspomnień : wydano z okazji Koleżeńskiego Zjazdu Absolwentów Państwowego Gimnazjum im. A. Osuchowskiego i Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego w Cieszynie* / [oprac. merytoryczne Andrzej Ofiok]. – Cieszyn, 1980. – S. 5–8.

1981

- 41.B. *O udziale Uniwersytetu Jagiellońskiego w akcji pomocy na rzecz Śląska w okresie powstań i plebiscytu* // *Studia Śląskie. Seria Nowa.* – 1981, t. 38, s. 433–443.
- 42.B. *Poeta i dziecko : [o Julianie Przybosiu]* // W: *Szkice z literatury dla dzieci i młodzieży* / pod red. Zofii Adamczykowej ; przy współpr. ... . – Katowice, 1981. – S. 90–102.
- 43.B. *Stan i potrzeby badań nad literaturą polską na Śląsku (XIX–XX w.)* // W: *Perspektywy badań śląskoznawczych : językoznawstwo, piśmiennictwo, folklorystyka : zbiór studiów* / pod red. Doroty Simonides i Henryka Borka. – Wrocław, 1981. – S. 95–107.
- 44.B. *Symposium zorganizowane w dziewięćdziesiątą rocznicę urodzin Gustawa Morcinka (1891–1981) dnia 8 grudnia 1981 roku : [sprawozdanie]* // *Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach.* – 1981, z. 6, s. 27–31.
- 45.D. *Szkice z literatury dla dzieci i młodzieży* / pod red. Zofii Adamczykowej ; przy współpr. ... . – Katowice, 1981.

1982

- 46.B. *Uwagi Juliana Przybosia o sytuacji w polonistyce szkolnej* // *Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego.* – 1982, t. 4, s. 71–78.

- 47.D. *Bibliografia prac Mieczysławy Mity-Dobrowolskiej* // Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego. – 1982, t. 4, s. 195–202. [Współautor Barbara Pytlos].

1983

- 48.B. Gołba Kazimierz: *Wieża spadochronowa* / [posł. ...]. – [Wyd. 5]. – Katowice, [1983].
- 49.B. *Jak powstało „Pod gongiem” Gustawa Morcinka* // Zaranie Śląskie. – 1983, z. 4, s. 457–467.
- 50.B. *Julian Przyboś jako krytyk literacki* // W: *O Julianie Przybosiu : wspomnienia, studia, szkice* / pod red. Tadeusza Bujnickiego i ... . – Katowice, 1983. – S. 87–102.
- 51.B. *Komentarz* // W: *Morcinek do Dziewczyny ze Wschodniej Ballady : listy Gustawa Morcinka do Janiny Gardzielewskiej / wstęp, oprac. i komentarz ...* . – Katowice, 1983. – S. 256–[291].
- 52.B. *O Józefie Krecie i „Harcierzach wiernych do ostatka”* // W: *Kret Józef: Harcerze wierni do ostatka / wstępem opatrzyła ...* . – Wyd. 3 rozszerz. – Katowice, 1983. – S. 5–14.
- 53.B. *Listy Rafała Urbana do Kazimierza Gołby* / oprac. ... // *Kwartalnik Opolski*. – 1983, nr 2, s. 61–73.
- 54.D. *Kret Józef: Harcerze wierni do ostatka / wstępem opatrzyła ...* . – Wyd. 3 rozszerz. – Katowice, 1983.
- 55.D. *Morcinek do Dziewczyny ze Wschodniej Ballady : listy Gustawa Morcinka do Janiny Gardzielewskiej / wstęp, oprac. i komentarz ...* . – Katowice, 1983.
- 56.D. *O Julianie Przybosiu : wspomnienia, studia, szkice* / pod red. Tadeusza Bujnickiego i ... . – Katowice, 1983.

1984

- 57.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian

- Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Warszawa, 1984. – S. 568.
- 58.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Warszawa, 1984. – S. 568.
- 59.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Warszawa, 1984. – S. 568.
- 60.D. Kamiński Aleksander: *Książka drużynowego zuchów* / [słowo wstępne ...]. – [Katowice], 1984.
- 61.D. *Śląsk chciał być polski : wspomnienia młodzieży śląskiej z lat okupacji hitlerowskiej 1939–1945* / zebranie, wybór i oprac. Mieczysława Mitera-Dobrowolska ; przy współpr. ... . – Katowice, 1984.

1985

- 62.B. *Julian Przyboś jako interpretator Kochanowskiego* // W: *Jan Kochanowski : twórczość i recepcja*. T. 2 / pod red. Zbigniewa Jerzego Nowaka. – Katowice, 1985. – S. 111–124.
- 63.B. *Komentarz* // W: *Gustawa Morcinka „Listów spod Morwy” ciąg dalszy : listy Gustawa Morcinka do Władysławy Ostrowskiej* / wstęp, oprac. i komentarz ... . – Katowice, 1985. – S. 230–[252].
- 64.B. *Pejzaż dzieciństwa w twórczości Kornela Filipowicza : [komunikat]* // *Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach*. – 1985, z. 10, s. 41–42.
- 65.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et

- al.]. – Warszawa, 1985. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 66.B. *Wstęp // W: Gustawa Morcinka „Listów spod Morwy” ciąg dalszy : listy Gustawa Morcinka do Władysławy Ostrowskiej / wstęp, oprac. i komentarz ...* . – Katowice, 1985. – S. 5–38.
- 67.B. *Zagadki „Sonetu I” Mikołaja Sępa Szarzyńskiego // Ruch Literacki*. – 1985, z. 5/6, s. 397–407.
- 68.B. *„Zaranie” // W: Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Warszawa, 1985. – S. 673.
- 69.D. *Gustawa Morcinka „Listów spod Morwy” ciąg dalszy : listy Gustawa Morcinka do Władysławy Ostrowskiej / wstęp, oprac. i komentarz ...* . – Katowice, 1985.

1986

- 70.B. *„Bonawentura”. Poeta Szarych Szeregów // W: Romocki Jan: Wiersze / wstęp i oprac. ...* . – Warszawa, 1986. – S. 5–11.
- 71.B. *Ligoń Jan // W: Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 2. – Warszawa, 1986. – S. 568.
- 72.B. *Ligoń Juliusz // W: Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 2. – Warszawa, 1986. – S. 568.
- 73.B. *Ligoń Stanisław // W: Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 2. – Warszawa, 1986. – S. 568.

- 74.B. *O Józefie Krecie i „Harcierzach wiernych do ostatka”* // W: Kret Józef: *Harcerze wierni do ostatka* / wstępem opatrzyła... . – Wyd. 4. – Warszawa, 1986. – S. 5–14.
- 75.D. Romocki Jan: *Wiersze* / wstęp i oprac. ... . – Warszawa, 1986.

1987

- 76.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 3. – Warszawa, 1987. – S. 568.
- 77.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 3. – Warszawa, 1987. – S. 568.
- 78.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 3. – Warszawa, 1987. – S. 568.
- 79.B. *Posłowie* // W: Gołba Kazimierz: *Wieża spadochronowa* / posłowiem opatrzyła ... . – Wyd. 6. – Katowice, 1987. – S. 186–[196].
- 80.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 2. – Warszawa, 1987. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 81.B. *„Zaranie Śląskie”* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 2. – Warszawa, 1987. – S. 673.
- 82.C. Rec. pracy: *Pamiętniki* / Julian Fałat. – Wyd. 2. – Katowice, 1987 // *Zaranie Śląskie*. – 1987, z. 3/4, s. 434–436.

1988

- 83.A. „*Pisarski zakon*” : *biografia literacka Gustawa Morcinka*. – Opole, 1988.
- 84.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 4. – Warszawa, 1988. – S. 568.
- 85.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 4. – Warszawa, 1988. – S. 568.
- 86.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 4. – Warszawa, 1988. – S. 568.
- 87.B. *Osiemdziesięciolecie „Zarania Śląskiego”* // Kwartalnik Historii Prasy Polskiej. – 1988, t. 27, nr 4, s. 133–135.
- 88.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 4. – Warszawa, 1988. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 89.B. „*Zaranie Śląskie*” // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 4. – Warszawa, 1988. – S. 673.
- 90.C. Rec. pracy: *Kolumna duchów nad nami : prace historycznoliterackie o tematyce śląskiej* / Stanisław Kolbuszewski. – Opole, 1988 // Kwartalnik Opolski. – 1988, nr 3–4, s. 122–123.
- 91.C. Rec. pracy: *Korzeniami wrośłem w ziemię* / Jan Szczepański. – Katowice, 1984 // Książnica Śląska. – 1988, t. 23, s. 157–159.

- 92.C. Rec. pracy: *Niam niam : antologia poezji murzyńskiej* / przekł. Edwarda Kozikowskiego i Emila Zegadłowicza. – Bielsko-Biała, 1985 // Watra. – 1988, s. 151–152.
- 93.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / do druku podała i wstępem opatrzyła ... . – Katowice, 1988.

1989

- 94.B. *Gustaw Morcinek – pejzażysta* // „Zaranie Śląskie”. – 1989, z. 1/2, s. 10–27.
- 95.B. „Koniunktura literacka na Śląsku”. *Zarys problematyki* // Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1989, t. 2 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 115–134.
- 96.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – S. 568.
- 97.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 6. – Warszawa, 1989. – S. 568.
- 98.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – S. 568.
- 99.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 6. – Warszawa, 1989. – S. 568.
- 100.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – S. 568.

- 101.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 6. – Warszawa, 1989. – S. 568.
- 102.B. *Literatura na Śląsku w dwudziestoleciu międzywojennym* // W: *Metodologiczne aspekty badań śląskoznawczych* / pod red. Jana Malickiego i Elżbiety Gondek. – Katowice, 1989. – S. 60–80.
- 103.B. *Nie wstęp tylko przedmowa* // W: „*Szelest mijanego czasu*” : *wspomnienia o Gustawie Morcinku* / wstęp i oprac. ... ; wybór materiału ... i Halina Szotek. – Cieszyn, 1989. – S. 3–4.
104. B. *Przemiany programowe „Zarania Śląskiego” 1907–1987* // *Zaranie Śląskie*. – 1989, z. 1, s. 24–41.
- 105.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 106.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 6. – Warszawa, 1989. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 107.B. „*Strzeż mnie boże Apollinie!*” : *Julian Przyboś wobec kultury starożytnej* // *Staropolskie Teksty i Konteksty*. – 1989, t. 1, s. 106–123.
- 108.B. „*Treny*” – *dokument czasu żałoby* // W: *W kręgu Jana Kochanowskiego : w czterechsetlecie śmierci* / pod red. Jana Malickiego. – Katowice, 1989. – S. 27–34.
- 109.B. *Wstęp* // W: Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / do druku podała i wstępem opatrzyła ... . – Katowice, 1989. – S. 7–30.

- 110.B. „Zaranie Śląskie” // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N-Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 5. – Warszawa, 1989. – S. 673.
- 111.B. „Zaranie Śląskie” // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N-Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 6. – Warszawa, 1989. – S. 673.
- 112.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / do druku podała i wstępem opatrzyła ... . – Katowice 1989.
- 113.D. „Szelest mijanego czasu” : *wspomnienia o Gustawie Morcinku* / wstęp i oprac. ... ; wybór materiału ... i Halina Szotek. – Cieszyn, 1989.
- 114.D. Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1989, t. 2 / pod red. Jana Malickiego i ... .

1990

- 115.A. *Gustaw Morcinek – baśniopisarz*. – Wrocław, 1990.
- 116.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A-M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 7. – Warszawa, 1990. – S. 568.
- 117.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A-M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 7. – Warszawa, 1990. – S. 568.
- 118.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A-M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 7. – Warszawa, 1990. – S. 568.
- 119.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N-Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski,

od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 7. – Warszawa, 1990. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].

- 120.B. „Zaranie Śląskie” // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N–Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 7. – Warszawa, 1990. – S. 673.

1991

- 121.A. *O Gustawie Morcinku jubileuszowo*. – Katowice, 1991.
- 122.B. *Jak Polska Akademia Literatury obradowała w Katowicach* // Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1991, t. 3 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 77–84.
- 123.B. *Ligoń Jan* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 8. – Warszawa, 1991. – S. 568.
- 124.B. *Ligoń Juliusz* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 8. – Warszawa, 1991. – S. 568.
- 125.B. *Ligoń Stanisław* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 1, A–M / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 8. – Warszawa, 1991. – S. 568.
- 126.B. *O „Kłopotach Kacperka, góreckiego skrzata” Zofii Kossak* // „Rocznik Cieszyński”. – 1991, t. 6/7, s. 115–122.
- 127.B. *Stan i potrzeby badań nad literaturą polską na Śląsku (XIX i XX wiek)* // W: *Stan i potrzeby badań śląskoznawczych nad językiem, piśmiennictwem i folklorem : materiały konferencji z 20–21 września 1990 r. w Opolu* / pod red. nauk. Stanisława Gajdy. – Opole, 1991. – S. 37–52.

- 128.B. *Śląsk* // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N-Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 8. – Warszawa, 1991. – S. 443–450. [Współautor Zbyszko Bednorz et al.].
- 129.B. *Wstęp i komentarz* // W: Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec*. – Wrocław, 1991. – S. 5–32.
- 130.B. *Z problematyki upodobań czytelnich dzieci sześcioltnich oraz uczniów klas I–III* // *Życie Szkoły*. – 1991, nr 3, s. 140–148.
- 131.B. „*Zaranie Śląskie*” // W: *Literatura polska : przewodnik encyklopedyczny*. T. 2, N-Ż / [komitet red. (przewodniczący) Julian Krzyżanowski, od 1976 Czesław Hernas ; członkowie: Artur Hutnikiewicz et al.]. – Wyd. 8. – Warszawa, 1991. – S. 673.
- 132.D. *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1991, t. 3 / pod red. Jana Malickiego i ... .

1992

- 133.B. *Gustaw (Eugeniusz) Fihauser-Mieczowski* // W: *Zapomniani : z dziejów literatury polskiej na Śląsku* / pod red. Jana Malickiego i Grażyny Szewczyk. – Katowice, 1992. – S. 108–118.
- 134.B. *Gustaw Morcinek – czyli nieporozumienia wokół biografii pisarza* // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1992, t. 4 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 77–86.
- 135.B. *Gustawa Morcinka kopalnia romantyczna i prawdziwa* // W: *W kręgu Gustawa Morcinka : rozprawy – szkice – przyczynki : scenariusz filmowy* / pod red. ... i Jana Malickiego. – Katowice, 1992. – S. 19–45.
- 136.B. *Jak powstał wiersz Juliana Przybosa pt. „Z Tatr”. Rozważania o genezie i tekście* // W: *Szkice o literaturze dawnej i nowszej : ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Jerzemu Nowakowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin* / [red. nauk. Jan Malicki, Renarda Ociecek]. – Katowice, 1992. – S. 144–162.

- 137.B. *Młoda Polska oraz poezja powstań śląskich* // W: *Oblicza literackie Śląska* / [pod red. Jana Malickiego]. – Katowice, 1992. – S. 87–111.
- 138.B. *Wstęp* // W: Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / wstęp i objaśnienia ... . – Wyd. 15. – Katowice, 1992. – S. 5–40.
- 139.B. *Z kresów przestanie ku kresom, czyli Wilhelma Szewczyka poemat „Noc”* // *Kwartalnik Opolski*. – 1992, nr 1/2, s. 20–30.
- 140.C. Rec. pracy: *Gucio zaczarowany : powieść dla młodszych dzieci* / Zofia Urbanowska. – Wrocław, 1989 // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 1992, nr 6, s. 11–14.
- 141.C. Rec. pracy: *Pierwsza Polka* / Horst Bienek / przeł. [z niem.] Maria Przybyłowska; przedmową opatrzył Wilhelm Szewczyk. – Warszawa, 1983 // *Kwartalnik Opolski*. – 1992, nr 3/4, s. 31–40.
- 142.C. Rec. pracy: *Polska poezja socrealistyczna w latach 1949–1955* / Teresa Wilkoń. – Gliwice, 1992 // *Ruch Literacki*. – 1992, z. 6, s. 737–739.
- 143.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / wstęp i objaśnienia ... . – Wyd. 15. – Katowice, 1992.
- 144.D. *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1992, t. 4 / pod red. Jana Malickiego i ... .
- 145.D. *W kręgu Gustawa Morcinka : rozprawy – szkice – przyczynki : scenariusz filmowy* / pod red. ... i Jana Malickiego. – Katowice, 1992.

1993

- 146.A. *„Kolorowy rytm życia” : studia o prozie Gustawa Morcinka*. – Katowice, 1993.
- 147.B. *Kornela Filipowicza cieszyński pejzaż poruszony* // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1993, t. 5 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 117–125.

- 148.B. Ks. *Emil Szramek – badacz i miłośnik poezji górnośląskiej* // W: *Duszą Śląska jest Ślązak : materiały konferencji zorganizowanej w 50. rocznicę śmierci ks. Emila Szramka* / red. nauk. Stanisław Gajda i Aleksandra Kwiatek. – Opole, 1993. – S. 125–140.
- 149.B. *Między tajemnicą i niepamięcią. Wokół zagadki wieży spadochronowej w Katowicach* // *Kronika Katowic*. – 1993, t. 4, s. 144–149.
- 150.B. O „Pamiętniku Czarnego Noska” Janiny Porazińskiej // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 1993, nr 6, s. 11–13.
- 151.B. *Piękna opowieść o domu, czyli „Dziecinny dwór” Zofii Rogoszówny* // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 1993, nr 3, s. 34–37.
- 152.B. *Postowie* // W: Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / przedmowa Stanisław Broniewski ; posł. i objaśnienia ... . – Wyd. 16 ed. jubileuszowa. – Katowice, 1993. – S. 169–[204].
- 153.B. *Słowo wstępne* // W: *Zapisani do rachunku krzywd : tragedia kopalni „Wujek” w poezji : antologia* / do druku przygotowała i wstępem opatrzyła ... ; przy współpr. Barbary Pytlos. – Katowice, 1993. – S. 5–20.
- 154.B. „Żywioł rozkoszy zorganizowany w misterium”. O erotykach Anny Świrszczyńskiej // W: *Głosy piszących kobiet : szkice o twórczości literackiej polskich i niemieckich autorek = Stimmen schreibenden Frauen : Beiträge zur Literatur von polnischen und deutschen Autorinnen* / pod red. Grażyny Szewczyk. – Katowice, 1993. – S. 81–90.
- 155.C. Rec. pracy: *Kłopoty Kacperka, góreckiego skrzata : baśń* / Zofia Kossak. – Wyd. 4. – Warszawa, 1985 // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 1993, nr 2, s. 17–19.
- 156.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / przedmowa Stanisław Broniewski ; posł. i objaśnienia ... . – Wyd. 16 ed. jubileuszowa. – Katowice, 1993.

- 157.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / przedmową opatrzył Stanisław Broniewski / posł. i objaśnienia ... . – Wyd. 17. – Katowice, 1993.
- 158.D. Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1993, t. 5 / pod red. Jana Malickiego i ... .
- 159.D. *Zapisani do rachunku krzywd : tragedia kopalni „Wujek” w poezji : antologia* / do druku przygotowała i wstępem opatrzyła ... ; przy współpr. Barbary Pytlos. – Katowice, 1993.

1994

- 160.A. *Zofii Kossak pisarstwo dla dzieci i młodzieży*. – Bielsko-Biała, 1994.
- 161.B. *Aleksandra Kamińskiego opowiadania o dzielności* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1994, nr 4, s. 15–18.
- 162.B. *Dlaczego bano się „Kamieni na szaniec”?* // Odra. – 1994, nr 7/8, s. 46–55.
- 163.B. *Góry w poezji Juliana Przybosa* // Wierchy. – 1994, R. 59, s. 19–38.
- 164.B. *Harcerski wrzesień 1939 na Śląsku w ujęciach literackich* // W: *Wizerunki śląskiego harcerstwa w latach wojny i okupacji* / [red. tomu Magdalena Kubista]. – Katowice, 1994. – S. 59–74.
- 165.B. *Jak kochać psa : „Topsy i Lupus” Zofii Kossak* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1994, nr 6, s. 8–11.
- 166.B. *„Kamienie na szaniec” – książka groźna* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1994, nr 3, s. 7–9.
- 167.B. *Ks. dr Emil Szramek – życie i działalność* // W: *Książd dr Emil Szramek : działalność i dzieła : materiały posesyjne* / [przygotowano do druku pod red.: Jan Malicki, Józef Śliwiok]. – Katowice, 1994. – S. 9–14.

- 168.B. *Legenda Jana Zaremby* // W: *Tradycje śląskiej humanistyki – Jan Kazimierz Zaremba : praca zbiorowa* / pod red. Jana Malickiego i Dariusza Rotta. – Katowice ; Sosnowiec, 1994. – S. 41–45.
- 169.B. *Nauka o literaturze w programie studiów : pedagogika wczesnoszkolna* // W: *Kształcenie nauczycieli klas początkowych : materiały dydaktyczne* / pod red. Henryka Moroza. – Warszawa, 1994. – S. 53–59.
- 170.B. *Poetycka przyjaźń: o Annie Kamińskiej i Henryku Jasiczku* // *Śląskie Miscellanea*. – 1994, t. 7 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 117–125.
- 171.B. *Promocja książki polskiej na łamach „Zarania Śląskiego” w latach 1907–1912* // W: *Książka polska na Śląsku w latach 1900–1922 : zarys problematyki* / pod red. Marii Pawłowiczowej. – Katowice, 1994. – S. 91–97.
- 172.B. *Przyczynek do dziejów literatury, czyli śląski epizod Anny Świrszczyńskiej* // W: *Teoretyczne odniesienia i praktyczne rozwiązania w pedagogice wczesnoszkolnej* / [red. nauk. Stanisław Palka]. – Katowice, 1994. – S. 175–184.
- 173.B. *Słowo wstępne* // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1994, t. 6 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 7.
- 174.B. *Śląskie fascynacje profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka* // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1994, t. 6 / pod red. Jana Malickiego i ... , s. 9–16.
- 175.B. *Udział harcerstwa w ratowaniu książki polskiej na Śląsku w latach okupacji niemieckiej* // W: *Książka polska na Śląsku w latach 1922–1945 : zarys problematyki* / pod red. Marii Pawłowiczowej. – Katowice, 1994. – S. 191–197.
- 176.C. *Rec. pracy: Podróż w krainę dzieciństwa : spotkanie ze Śląskiem* / Horst Bienek. – Gliwice, 1993 // *Kwartalnik Opolski*. – 1994, nr 2, s. 81–83.

- 177.C. Rec. pracy: *Problematyka literacka „Kłosów”* / Elżbieta Malinowska. – Katowice, 1992 // *Ruch Literacki*. – 1994, z. 1/2, s. 164–166.
- 178.D. *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1994, t. 6 / pod red. Jana Malickiego i ... .
- 179.D. *Śląskie Miscellanea*. – 1994, t. 7 / pod red. Jana Malickiego i ... .

1995

- 180.B. *Adama Korczyńskiego „Złocista przyjaźnią zdrada”, czyli Polaka portret własny* // W: *Kolokwia polsko-włoskie*. T. 2, *Kultura baroku i jej tradycje* / red. Jan Malicki, Piotr Wilczek. – Katowice, [1995]. – S. 127–134.
- 181.B. „Bolesnym mgli się łobrazym Śląsk i Karwina na mapie...” // *Watra*. – 1995, [t. 6], s. 32–38.
- 182.B. „Matka umiera. Czas się rozpryskuje”, czyli *Anny Kamieńskiej dialog ze Zmartłą* // W: *Postać matki w niemieckiej i polskiej literaturze XIX i XX wieku* / pod red. Grażyny Szewczyk. – Katowice, 1995. – S. 68–85.
- 183.B. *O profesorze Florianie Śmieji. Rozważania jubileuszowe* // *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1995, t. 8 / red. Jan Malicki i ... , s. 5–7.
- 184.B. *Pamiętnik, czytało ulubione* // *Guliwer*. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1995, nr 5, s. 10–13.
- 185.B. *Pisarz i jego krytyk. O Gustawie Morcinku i Zdzisławie Hierowskim* // *Annales Silesiae*. – 1995, vol. 25, s. 139–152.
- 186.B. *Starość rozpisana na głosy, czyli o pewnym opowiadaniu Kornela Filipowicza* // W: *Starość : wybór materiałów z VII Konferencji Pracowników Naukowych i Studentów Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ* / pod red. Aleksandra Nawareckiego i Adama Dziadka. – Katowice, 1995. – S. 91–97.

- 187.B. „*Śląsk widzę i słyszę zarazem*”. W *dwudziestą piątą rocznicę śmierci Juliana Przybosa* // W: *Julian Przyboś po latach : Ogólnopolska Sesja Literacka w 25-rocznicę śmierci* / wybór i red. Tadeusz Kijonka. – Katowice, 1995. – S. [7–9].
- 188.B. *Wstęp* // Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / wstępem i objaśnieniami opatrzyła ... . – Wyd. 18. – Katowice, 1995. – S. 5–44.
- 189.C. Rec. pracy: *Literatura polska na Śląsku w XVII wieku : Piotr Wachenius, Jan Malina, Maciej Gutthäter-Dobrcki* / Urszula Gumuła. – Katowice, 1995 // *Kwartalnik Opolski*. – 1995, nr 3/4, s. 112–114.
- 190.C. Rec. pracy: *Opis pewnej prowincji* / Horst Bienek. – Gdańsk, 1994 // *Kresy*. – 1995, nr 4, s. 223–224.
- 191.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / wstępem i objaśnieniami opatrzyła ... . – Wyd. 18. – Katowice, 1995.
- 192.D. Sienkiewicz Henryk: *W pustyni i w puszczy* / wstępem i objaśnieniami opatrzyła ... . – Katowice, 1995.
- 193.D. *Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor*. – 1995, t. 8 / red. Jan Malicki i ... .

1996

- 194.A. *Tajemnicze ogrody : rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*. – Katowice, 1996.
- 195.B. *Baśnie o polskich górach : rekonesans badawczy* // W: *Góry – literatura – kultura*. T. 1 / pod red. Jacka Kolbuszewskiego. – Wrocław, 1996. – S. 65–77.
- 196.B. *Dar rzeki* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1996, nr 1, s. 8–10.
- 197.B. *Gustawa Morcinka nie spełnione marzenia o filmie* // W: *Nie tylko filmy, nie same kina... : z dziejów X muzy na Górnym*

- Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim* / pod red. Andrzeja Gwoździa. – Katowice, 1996. – S. 196–207.
- 198.B. *Jeszcze o „Topsym i Lupusie”* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1996, nr 5, s. 59–62.
- 199.B. „...lampka górnicza zgaszona” : zapis pamięci w literaturze i sztuce // W: *Krzyż górników : Kopalnia „Wujek” w Katowicach, grudzień 1981 – grudzień 1996* / [koncepcja i oprac. Andrzej Burzyński]. – Katowice, 1996. – S. 34–41.
- 200.B. „O serce, serce! Tatry moje”. *O sonetach taternickich Mariusza Żaruckiego* // W: *Góry – literatura – kultura. T. 2.* / pod red. Jacka Kolbuszewskiego. – Wrocław, 1996. – S. 101–105.
- 201.B. *Posłowie* // W: Gołba Kazimierz: *Wieża spadochronowa* / oprac. i posłowie ... . – Katowice, 1996. – S. 158–184.
- 202.B. *Przed czym chciano ochronić młodego czytelnika na Śląsku w okresie stalinowskim, czyli o czystkach bibliotecznych w bibliotekach szkolnych lat 1948–1953* // W: *Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji* / pod red. ... i Ireny Sochy. – Katowice, 1996. – S. 73–80.
- 203.B. *Sagi powstańczych rodów* // W: *Obraz powstań śląskich w sztuce* / [red. tomu Katarzyna Wencel, Michał Lubina]. – Katowice, 1996. – S. 11.
- 204.B. *Śląskie „Kamienie na szaniec”* (K. Gołba: *Wieża spadochronowa*) // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1996, nr 2, s. 10–15.
- 205.B. *Śląskie „Roty”* // W: *W krainie pamiątek : prace ofiarowane profesorowi Bogdanowi Zakrzewskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin* / pod red. Jacka Kolbuszewskiego. – Wrocław, 1996. – S. 379–398.
- 206.B. *Wprowadzenie* // *Śląskie Miscellanea*. – 1996, t. 9 / red. Jan Malicki i ... , s. 7.

- 207.B. *Wstęp* // W: Zeler Bogdan: *O poezji Wisławy Szymborskiej : opracowanie szkolne / wstęp ...* . – Katowice, 1996.
- 208.C. Rec. pracy: *Ogród świata : studia i szkice literackie* / Tadeusz Kłak. – Katowice, 1995 // *Ruch Literacki*. – 1996, z. 3, s. 366–368.
- 209.C. Rec. pracy: *Pięć zielonych* / Paweł Wieczorek. – Katowice, 1996 // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 1996, nr 6, s. 33–34.
- 210.D. Gołba Kazimierz: *Wieża spadochronowa* / oprac. ... . – Katowice, 1996.
- 211.D. Mickiewicz Adam: *Dziady : część III : z opracowaniem szkolnym / wstęp i objaśnienia Marek Piechota ; oprac. dydaktyczne ...* , Bogdan Zeler. – Katowice, 1996.
- 212.D. *Młody czytelnik w świecie książki, biblioteki i informacji* / pod red. ... i Ireny Sochy. – Katowice, 1996.
- 213.D. Niemcewicz Julian Ursyn: *Powrót pośła : z opracowaniem szkolnym / wstęp i oprac. Janusz Ryba ; objaśnienia Jacek Lyszczyzna ; oprac. dydaktyczne ...* , Bogdan Zeler. – Katowice, 1996.
- 214.D. Sienkiewicz Henryk: *W pustyni i w puszczy : z opracowaniem szkolnym / wstęp, objaśnienia i oprac. dydaktyczne ...* . – Katowice, 1996.
- 215.D. Śląskie Miscellanea. – 1996, t. 9 / pod red. Jana Malickiego, ...

1997

- 216.A. *Józef Kret (1895–1982) – opowieść o harcerskiej wierności*. – Katowice, 1997.
- 217.A. *Zbyszko Bednorz*. – Opole, 1997.
- 218.B. *Bestialstwo i heroizm, czyli o literaturze lagrów i łagrów* // W: *Antologia literatury lagrów i łagrów : w opracowaniu szkolnym*

- / oprac. dydaktyczne ... i Bogdan Zeler. – Katowice, 1997. – S. 5–39.
- 219.B. *Noc światłem przełamana, czyli poetycka wizja duszy Ślązaka (Wilhelma Szewczyka poematy „Hanyś” i „Noc”) // Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1997, t. 10 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 83–87.*
- 220.B. *O „lasce Jakubowej” Zofii Kossak // Watra. – 1997, [t. 8], s. 79–84.*
- 221.B. *Od rękopisu do książki: O „Wieży spadochronowej” Kazimierza Gołby // W: Książka na Śląsku w latach 1945–1956 : zarys problematyki / pod red. Marii Pawłowiczowej ; [aut. prac Tadeusz Aleksandrowicz et al.]. – Katowice, 1997. – S. 11–20.*
- 222.B. *Opowieść o pokoleniu ostatnich romantyków (O książce Wołody Skiby pt. „Nad poziomym”) // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1997, nr 4, s. 8–9.*
- 223.B. *Regionalna edukacja patriotyczna, czyli o „Wieży spadochronowej” Kazimierza Gołby // Język Polski w Szkole dla klas IV–VIII. – 1996/1997, z. 5, s. 10.*
- 224.B. *Słowo wstępne // W: Sienkiewicz Henryk: W pustyni i w puszczy : z opracowaniem szkolnym / wstęp, objaśnienia i oprac. dydaktyczne ... . – Katowice, 1997. – S. 5–26.*
- 225.B. *Wiersze Wisławy Szymborskiej, które mi są najbliższe // W: Zdarzyć się mogło, zdarzyć się musiało : z Wisławą Szymborską spotkanie w wierszu / Marta Fox ; [grafiki Mariusza Pałki]. – Katowice, [ca 1997]. – S. 63–68.*
- 226.B. *Wprowadzenie // Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1997, t. 10 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 7.*
- 227.B. *Zamiast wstępu // W: Zwyczajna świętość : Zofia Kossak we wspomnieniach / wstęp, oprac., wybór tekstów ... . – Katowice ; Cieszyn, 1997. – S. 5–12.*

- 228.D. *Antologia literatury łagrów i łagrów : w opracowaniu szkolnym / oprac. dydaktyczne ... i Bogdan Zeler. – Katowice, 1997.*
- 229.D. *Program edukacji regionalnej w zakresie języka polskiego dla klas IV–VIII szkoły podstawowej : projekt / oprac. ... ; wraz z Lidią Gilową i Heleną Synowiec. – Katowice, 1997.*
- 230.D. Sienkiewicz Henryk: *W pustyni i w puszczy : z opracowaniem szkolnym / wstęp, objaśnienia i oprac. dydaktyczne ... . – Katowice, 1997.*
- 231.D. Sofokles: *Antygona : z opracowaniem szkolnym / przeł. Kazimierz Morawski ; wstęp i objaśnienia Stanisław Stabryła ; oprac. dydaktyczne ... , Bogdan Zeler. – Katowice, 1997.*
- 232.D. Śląskie Miscellanea. Literatura – folklor. – 1997, t. 10 / pod red. Jana Malickiego, ...
- 233.D. *Zwyczajna świętość : Zofia Kossak we wspomnieniach / wstęp, oprac., wybór tekstów ... . – Katowice ; Cieszyn, 1997.*
- 234.D. Żeromski Stefan: *Syzyfowe prace : z opracowaniem szkolnym / wstęp i objaśnienia Jerzy Paszek ; oprac. dydaktyczne ... i Bogdan Zeler. – Katowice, 1997.*

1998

- 235.A. *Braterstwo i służba : rzecz o pisarstwie Aleksandra Kamińskiego. – Katowice, 1998.*
- 236.A. „*Miłość jak przepaść*” : *Julian Przyboś i góry. – Katowice, 1998.*
- 237.B. *Czar „Bezgrzesznych lat” // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1998, nr 3, s. 10–13.*
- 238.B. *Harcerskie przesłanie Zofii Kossak // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1998, nr 1, s. 19–22.*
- 239.B. *Krzyż Kornela Filipowicza. Bracia odłączeni w oczach dziecka // W: Dzieciństwo i sacrum : studia i szkice literackie : praca zbiorowa / pod red. nauk. Joanny Papuzińskiej i Grzegorza Leszczyńskiego. – Warszawa, 1998. – S. 227–235.*

- 240.B. *Maria i Magdalena w Zakopanem. [Streszczenie]* // Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach. – 1998, nr 22, s. 12.
- 241.B. *O erudycji literackiej ks. Konstantego Michalskiego* // Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne. – 1998, [t.] 31, s. 301–305.
- 242.B. *Od redaktorek* // W: *Książka dla dziecka wczoraj, dziś, jutro* / pod red. ... , Ireny Sochy. – Katowice, 1998. – S. 7–8.
- 243.B. *Przestrzeń krajobrazowa Górnego Śląska w literaturze polskiej, czeskiej i niemieckiej. Rekonesans badawczy* // Śląskie Miscellanea. – 1998, t. 11 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 137–161.
- 244.B. *Pustynia, puszcza i sfera świata (Religijność Stasia Tarkowskiego)* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1998, nr 5, s. 10–13.
- 245.B. *Regionalne literackie treści nauczania (na przykładzie Śląska)* // Polonistyka. – 1998, nr 5, s. 282–287.
- 246.B. *Reportażysty, czyli o poszukiwaniu fabuły napisanej przez życie* // W: *Antologia reportażu polskiego w opracowaniu szkolnym* / wybór, wstęp, objaśn. i oprac. dydaktyczne ... , Bogdan Zeler. – Katowice, 1998. – S. 5–17.
- 247.B. „... tylko tatrzańskie jeziora”. Dwa epizody w „*Sławie i chwale*” Jarosława Iwaszkiewicza // Góry – literatura – kultura. – 1998, t. 3, s. 93–102.
- 248.B. *Wprowadzenie* // Śląskie Miscellanea. – 1998, t. 11 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 7.
- 249.B. *Zwycięstwo Koziołka Matołka nad stalinizmem* // W: *Książka dla dziecka wczoraj, dziś, jutro* / pod red. ... i Ireny Sochy. – Katowice, 1998. – S. 29–40.
- 250.C. Rec. pracy: „*O krasnoludkach i sierotce Marysi*” Marii Konopnickiej w stulecie pierwszego wydania : studia i szkice / pod red. Tadeusza Budrewicza, Zbigniewa Fałtynowicza. – Suwałki,

- 1997 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1998, nr 1, s. 43–45.
- 251.D. *Antologia polskiego eseju literackiego : w opracowaniu szkolnym / wybór, wstęp i objaśnienia Małgorzata Krakowiak ; oprac. dydaktyczne ...* , Bogdan Zeler. – Katowice, 1998.
- 252.D. *Antologia reportażu polskiego w opracowaniu szkolnym / wybór, wstęp, objaśn. i oprac. dydaktyczne ...* , Bogdan Zeler. – Katowice, 1998.
- 253.D. *Książka dla dziecka wczoraj, dziś, jutro / pod red. ... i Ireny Sochy.* – Katowice, 1998.
- 254.D. *Śląskie Miscellanea.* – 1998, t. 11 / pod red. Jana Malickiego, ...

1999

- 255.A. „Wyznanie narodowe Śląska” : *teksty literackie i paraliterackie w drukach okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku.* – Katowice, 1999.
- 256.B. *Broniewski – dzieciom* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 1999, nr 5, s. 16–22.
- 257.B. „Klasyści” na indeksie: *z dziejów czystek bibliotek śląskich w latach stalinowskich* // W: *Z dziejów książki i prasy na Śląsku w XIX i XX wieku : wybrane zagadnienia* / pod red. ... . – Katowice, 1999. – S. 111–123.
- 258.B. *Kossak Zofia 1v. Szczucka 2. Szatkowska* // W: *Śląski słownik biograficzny : seria nowa. T. 1* / pod red. Mirosława Fazana i Franciszka Serafina ; aut. Irena Antonów-Nitsche [et al.]. – Katowice, 1999. – S. 169–174.
- 259.B. *Kret Józef* // W: *Śląski słownik biograficzny : seria nowa. T. 1* / pod red. Mirosława Fazana i Franciszka Serafina ; aut. Irena Antonów-Nitsche [et al.]. – Katowice, 1999. – S. 175–177.

- 260.B. *Musiół Paweł* // W: *Śląski słownik biograficzny : seria nowa*. T. 1 / pod red. Mirosława Fazana i Franciszka Serafina ; aut. Irena Antonów-Nitsche [et al.]. – Katowice, 1999. – S. 196–198.
- 261.B. *O „Bibliotece Szarej Lilijki” i „Harcierzach wiernych do ostatka”* // W: *Książka na Śląsku w latach 1956–1989 : zarys problematyki* / pod red. Marii Pawłowiczowej. – Katowice, 1999. – S. 118–126.
- 262.B. *Pamiętnik i dziennik, czyli o sposobach zapisywania czasu* // W: *Antologia dzienników i pamiętników : w opracowaniu szkolnym / wybór, wstęp, objaśnienia i oprac. dydaktyczne ...* . – Katowice, 1999. – S. 5–15.
- 263.B. *Pożegnanie profesora Edmunda Rosnera (1930–1998)* // *Śląskie Miscellanea*. – 1999, t. 12 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 127–128.
- 264.B. *Satyra okresu powstań i plebiscytu na Śląsku : rekonesans badawczy* // W: *Obieg książki i prasy na Śląsku a wielokulturowość regionu* / pod red. ... . – Katowice, 1999. – S. 79–91.
- 265.B. *Słowo wstępne* // W: *Obieg książki i prasy na Górnym Śląsku a wielokulturowość regionu* / pod red. ... . – Katowice, 1999. – S. 7–9.
- 266.B. *Sołtys Stanisław* // W: *Śląski słownik biograficzny : seria nowa*. T. 1 / pod red. Mirosława Fazana i Franciszka Serafina ; aut. Irena Antonów-Nitsche [et al.]. – Katowice, 1999. – S. 271–272.
- 267.B. *Wprowadzenie* // *Śląskie Miscellanea*. – 1999, t. 12 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 7.
- 268.B. *Wstęp* // W: *Z dziejów książki i prasy na Śląsku w XIX i XX wieku : wybrane zagadnienia* / pod red. ... . – Katowice, 1999. – S. 7–8.
- 269.B. *„Zapach Tatr” : o fascynacjach górskich Jana Izzydora Sztayngera* // *Wierchy*. – 1999, R. 65, s. 35–60.

- 270.C. Rec. pracy: *Ewa Szelburg-Zarembina 1899–1986 : w stulecie urodzin* / Tadeusz Kłak. – Nałęczów, 1999 // *Ruch Literacki*. – 1999, z. 4, s. 492–494.
- 271.D. „*A jeśli miłość – co to jest takiego*” : *antologia poezji miłosnej : (opracowanie szkolne)* / wybór wierszy i wstęp Bogdan Zeler ; dobór cytatów ... , Bogdan Zeler. – Katowice, 1999.
- 272.D. *Antologia dzienników i pamiętników : w opracowaniu szkolnym* / wybór, wstęp, objaśnienia i oprac. dydaktyczne ... . – Katowice, 1999.
- 273.D. *Obieg książki i prasy na Śląsku a wielokulturowość regionu* / pod red. ... . – Katowice, 1999.
- 274.D. *Śląskie Miscellanea*. – 1999, t. 12 / pod red. Jana Malickiego, ...
- 275.D. *Z dziejów książki i prasy na Śląsku w XIX i XX wieku : wybrane zagadnienia* / pod red. ... . – Katowice, 1999.

2000

- 276.B. *Apokalipsa spełniona w górach: („Z Tatr” J. Przybosia)* // W: *Poezja polska : interpretacje* / pod red. ... i Bogdana Zelera. – Katowice, 2000. – S. 277–284.
- 277.B. „*Imiona wojenne*”, czyli *pseudonimy szaroszeregowej młodzieży : rekonesans badawczy* // *Język Polski*. – 2000, z. 5, s. 341–354.
- 278.B. *Juliana Przybosia teatr poezji* // W: *Z problemów literatury i kultury XX wieku : prace ofiarowane Tadeuszowi Kłakowi* / pod red. Stefana Zabierowskiego. – Katowice, 2000. – S. 75–86.
- 279.B. *Kolęda patriotyczna („Bóg się rodzi” F. Karpińskiego)* // W: *Poezja polska : interpretacje* / pod red. ... i Bogdana Zelera. – Katowice, 2000. – S. 70–75.
- 280.B. *Mitologia pszczyńskiego lasu (na podstawie opowieści ludowych zebranych przez Alojzego Lyskę)* // *Śląskie Miscellanea*. – 2000, t. 13 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 121–129.

- 281.B. *Najmłodszy hymn narodowy („Rota” M. Konopnickiej)* // W: *Poezja polska : interpretacje / pod red. ... i Bogdana Zelera.* – Katowice, 2000. – S. 156–164.
- 282.B. *Płacz i pocieszenie („Łzo mojej matki” A. Kamieńskiej)* // W: *Poezja polska : interpretacje / pod red. ... i Bogdana Zelera.* – Katowice, 2000. – S. 400–403.
- 283.B. *Pustynia, puszcza i miejsca święte w powieści Henryka Sienkiewicza* // W: *Dzieciństwo i sacrum : studia i szkice literackie : praca zbiorowa.* [T.] 2 / pod red. nauk. Joanny Papużyńskiej i Grzegorza Leszczyńskiego. – Warszawa, 2000. – S. 7–11.
- 284.B. *„Tatry, najpiękniejsze na świecie” („Album tatrzański” J. Iwaszkiewicza)* // W: *Poezja polska : interpretacje / pod red. ... i Bogdana Zelera.* – Katowice, 2000. – S. 249–253.
- 285.B. *W przyjaźni z Panem Bogiem. O „Kamieniach na szaniec” Aleksandra Kamińskiego* // W: *Dzieciństwo i sacrum : studia i szkice literackie : praca zbiorowa.* [T.] 2 / pod red. nauk. Joanny Papużyńskiej i Grzegorza Leszczyńskiego. – Warszawa, 2000. – S. 57–62.
- 286.B. *Wprowadzenie* // *Śląskie Miscellanea.* – 2000, t. 13 / pod red. Jana Malickiego, ... , s. 7–8.
- 287.B. *Wstęp* // *Literatura przełomów politycznych 1956, 1968, 1981 : antologia w opracowaniu szkolnym / wybór, wstęp i oprac. ...* . – Katowice, 2000. – S. 5–22.
- 288.B. *Wstęp* // *Poezja polska : interpretacje / pod red. ... i Bogdana Zelera.* – Katowice, 2000. – S. 5–7. [Współautor Bogdan Zeler].
- 289.B. *Zdumiewający cud czytania : Aleksander Kamiński o książce i czytelnictwie* // *Studia Bibliologiczne.* – 2000, t. 12, *Prace poświęcone pamięci Profesora Jerzego Ratajewskiego / pod red. Ireny Sochy,* s. 182–190.

- 290.C. Rec. pracy: *Oblicze powojennej krytyki literatury dla dzieci i młodzieży 1945–1956* / Maria Ostasz. – Kraków, 1999 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2000, nr 4, s. 55–57.
- 291.C. Rec. pracy: *Zarys historii Tarnowa Opolskiego od zarania dziejów do 1945 roku* / Joachim Glensk. – Poznań, 2000 // Kwartalnik Opolski. – 2000, nr 2/4, s. 133–134.
- 292.D. Kamiński Aleksander: *Kamienie na szaniec* / wstęp i wybór zdjęć Barbara Wachowicz ; przypisy ... . – Warszawa, 2000.
- 293.D. *Literatura przełomów politycznych 1956, 1968, 1981 : antologia w opracowaniu szkolnym* / wybór, wstęp i oprac. ... . – Katowice, 2000.
- 294.D. *Nowenna do Błogosławionego Emila Szramka Kapłana i Męczennika* / [oprac. Eugeniusz Szczotek ; wybór tekstów ...]. – Katowice, 2000.
- 295.D. *Poezja polska : interpretacje* / pod red. ... i Bogdana Zelera. – Katowice, 2000.
- 296.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2000, t. 13 / pod red. Jana Malickiego, ...

2001

- 297.B. *Losy pisarzy śląskich we wrześniu 1939 roku* // W: *Śląsk Literacki. Materiały V sesji śląskoznawczej Pracowników Naukowych, Studentów i Gości Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego* / pod red. Mariana Kisiela, Barbary Morcinek-Cudak i Tomasza M. Głogowskiego. – Katowice, 2001. – S. 105–117.
- 298.B. *Maria i Magdalena w Zakopanem* // *Góry – literatura – kultura*. – 2001, t. 4, s. 191–202.
- 299.B. *Między heroizmem i bestialstwem, czyli o literaturze łagrów i łagrów* // W: *Złota księga : ścieżkami współczesnego literaturoznawstwa i językoznawstwa : 50 lat polonistyki opolskiej* / red. Stanisław Gajda. – Opole, 2001. – S. 129–155.

- 300.B. *Mikulski Antoni Józef (1878–1951)* // W: *Słownik badaczy literatury polskiej*. T. 4 / red. Jerzy Starnawski. – Łódź, 2001. – S. 259–262.
- 301.C. Rec. pracy: *Literatura dla dzieci : funkcje, kategorie, gatunki* / Zofia Adamczykowa. – Warszawa, 2001 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2001, nr 4, s. 64–65.
- 302.C. Rec. pracy: *Oniryczne tematy i konwencje w literaturze polskiej w XX wieku* / pod red. Ilony Glatzel, Jerzego Smulskiego i Anny Sobolewskiej. – Toruń, 1999 // Ruch Literacki. – 2001, nr 2, s. 233–235.
- 303.C. Rec. pracy: *Śląsk znany, Śląsk nie znany : o kulturze literackiej na Górnym Śląsku przed pierwszym progiem umasowienia* / Krystyna Kossakowska-Jarosz. – Opole, 1999 // Literatura Ludowa. – 2001, nr 1, s. 58–60.

2002

- 304.B. „Chciałbym tu jeszcze raz powrócić”. *Góry w twórczości Krzysztofa Kamila Baczyńskiego* // Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach. – 2002, nr 26, s. 10–11.
- 305.B. *Człowiek gór. Szkic do portretu Tadeusza Gąsienicy Giewonta* // Wierchy. – 2002, R. 68, s. 27–36.
- 306.B. *Jak kwitnie kalafior? (O tytułach książek Małgorzaty Musierowicz)* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2002, nr 3, s. 32–36.
- 307.B. *Krajobraz i przyroda w powieściach Pawła Łyska* // W: *Česká a polská emigrační literatura : sborník z mezinárodní vědecké konference = Emigracyjna literatura czeska i polska : materiały z międzynarodowej konferencji naukowej* / [red. Libor Martinek, Martin Tichý]. – Opava, 2002. – S. 143–155.

- 308.B. *Melchiora Wańkowicza „List do Krysi”* // Prace Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Katowicach. – 2002, nr 26, s. 24–26.
- 309.B. *Najdalsze drogi. Pisarze śląscy na emigracji* // Kwartalnik Opolski. – 2002, nr 4, s. 3–12.
- 310.B. *Nauczycielska przygoda Gustawa Morcinka* // W: *W kręgu dydaktyki języka i literatury polskiej : księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Edwardowi Polańskiemu* / pod red. Heleny Synowiec. – Katowice, 2002. – S. 637–645.
- 311.B. *Od redaktora* // Studia Bibliologiczne. – 2002, t. 14, *Z dziejów książek, bibliotek i czytelnictwa. Varia* / pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, s. [7].
- 312.B. *Ptaki ptakom : powieść – scenopis – film* // W: *Odkrywanie prowincji : z dziejów X muzy na Górnym Śląsku* / pod red. Andrzeja Gwoźdźcia. – Kraków, 2002. – S. 91–112.
- 313.B. „Prolog” do „*Kamieni na szaniec*” Aleksandra Kamińskiego // W: *Przedmowa w książce dawnej i współczesnej* / pod red. Renardy Ociecek ; przy współpr. Renaty Ryby. – Katowice, 2002. – S. 174–182.
- 314.B. *Radość wzrostu i rozpacz zniszczenia : czyli o „Zielu na kraterze” Melchiora Wańkowicza* // W: *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia* / pod red. Joanny Papuzińskiej i Grzegorza Leszczyńskiego. – Warszawa, 2002. – S. 26–38.
- 315.B. *Rok Pański przez barwy czasu odmieniany, czyli o Roku polskim Zofii Kossak* // W: *Dzieło literackie i książka w kulturze : studia i szkice ofiarowane Profesor Renardzie Ociecek w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej* / red. nauk. Ireneusz Opacki; przy współudziale Bożeny Mazurkowej. – Katowice, 2002. – S. 227–235.
- 316.B. *Sztaudynger dzieciom* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2002, nr 2, s. 7–17.

- 317.B. *Wprowadzenie // Śląskie Miscellanea*. – 2002, t. 15 / pod red. ... , s. 9.
- 318.C. Rec. pracy: „Przykładne, użyteczne i zabawne”. *O polskich książkach dla młodego odbiorcy na Śląsku w drugiej połowie XIX wieku i na początku XX wieku* / Irena Socha. – Katowice, 2001 // *Ruch Literacki*. – 2002, z. 2, s. 221–223.
- 319.D. *Studia Bibliologiczne*. – 2002, t. 14, *Z dziejów książek, bibliotek i czytelnictwa. Varia* / pod red. ... .
- 320.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2002, t. 15 / pod red. ... .

2003

- 321.B. *Aleksandra Kamińskiego życie niezwykle i twórcze // W: Profesor Aleksander Kamiński patronem Pałacu Młodzieży w Katowicach : materiały z seminarium pedagogicznego zorganizowanego w dniu 20 stycznia 2003 roku* / oprac. red. Feliks Bocian. – Katowice, 2003. – S. 9–20.
- 322.B. *Beskidzkie gronie Pawła Łyska // Wierchy*. – 2003, t. 106, s. 21–32.
- 323.B. *Jadwiga Kucianka (1924–1970) – miłośniczka i badaczka spraw śląskich // Zeszyty Chorzowskie*. – 2003, t. 7, s. 258–268.
- 324.B. *Jak kwitnie kalafior : czyli o tytułach książek Małgorzaty Musierowicz // W: Między Bambolandią i Jeżycjadą : Małgorzaty Musierowicz makro- i mikrokosmos* / pod red. ... ; przy współpr. Anny Gomóły. – Katowice, 2003. – S. 17–24.
- 325.B. *O sztuce kaznodziejskiej bł. ks. Emila Szramka // W: Nowe oblicza bł. Emila Szramka* / pod red. ... i Jerzego Myszora. – Katowice, 2003. – S. 32–41.
- 326.B. *Od redaktorek // W: Między Bambolandią i Jeżycjadą : Małgorzaty Musierowicz makro- i mikrokosmos* / pod red. ... ; przy współpr. Anny Gomóły. – Katowice, 2003. – S. 7.
- 327.B. *Postscriptum, czyli Zbigniew Raszewski jako badacz literatury dla dzieci // W: Między Bambolandią i Jeżycjadą : Małgorzaty*

- Musierowicz makro- i mikrokosmos* / pod red. ... ; przy współpr. Anny Gomóły. – Katowice, 2003. – S. 199–209.
- 328.B. *Słowo wstępne* // W: *Nowe oblicza bł. Emila Szramka* / pod red. ... i Jerzego Myszora. – Katowice, 2003. – S. 7–9.
- 329.B. *Uwagi redakcji* // W: *Nowe oblicza bł. Emila Szramka* / pod red. ... i Jerzego Myszora. – Katowice, 2003. – S. 144–145.
- 330.B. *Zofia Kossak o katowickich biskupach: Arkadiuszu Lisieckim i Stanisławie Adamskim* // *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*. – 2003, t. 36, z. 1, s. 252–257.
- 331.C. Rec. pracy: *Ognista kula : obrazki z dzieciństwa Józefa Piłsudskiego* / Witold Kowalski. – Poznań, 2002 // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 2003, nr 4, s. 88–89.
- 332.D. *Między Bambolandią i Jeżycjadą : Małgorzaty Musierowicz makro- i mikrokosmos* / pod red. ... ; przy współpr. Anny Gomóły. – Katowice, 2003.
- 333.D. *Nowe oblicza bł. Emila Szramka* / pod red. ... i Jerzego Myszora. – Katowice, 2003.

2004

- 334.A. *Taki to mroczny czas : losy pisarzy śląskich w okresie wojny i okupacji hitlerowskiej*. – Katowice, 2004.
- 335.B. *Epitafium dla Teresy (Maria Teresa Michalewska 1942–2002)* // *Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego*. – 2004, t. 17, s. 191–194.
- 336.B. *Habilitacja Jadwigi Kucianki w świetle dokumentów archiwalnych* // *Śląskie Miscellanea*. – 2004, t. 17 / pod red. ... , s. 187–197.
- 337.B. *Harcerskie reportaże Zofii Kossak* // W: *Wokół reportażu podróżniczego* / pod red. Elżbiety Malinowskiej i Dariusza Rotta ; przy współpr. Agnieszki Budzyńskiej-Dacy. – Katowice, 2004. – S. 184–198.

- 338.B. *Idą, idą pancry na „Wujek”* // W: *Česká a polská samizdatová literatura = Czeska i polska literatura drugiego obiegu : sborník z mezinárodní vědecké konference konané v Opavě 13.–14. listopadu 2002* / redigovali Libor Martinek a Martin Tichý. – Opava, 2004. – S. 290–295.
- 339.B. *Nieznane Pigioniana śląskie* // *Ruch Literacki*. – 2004, z. 3, s. 353–360.
- 340.B. *O kłopotach Kacperka góreckiego skrzata. Wstęp* // W: Kossak Zofia: *Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata. Baśń*. – Częstochowa, 2004. – S. 3–4.
- 341.B. *Pierwsza „Odra” w ocenie służb bezpieczeństwa* // *Odra*. – 2004, nr 11, s. 40–44.
- 342.B. *Poetka spod Giewontu – Anna Gąsienica Giewont-Fryjewicz* // *Wierchy*. – 2004, R. 70, s. 63–74.
- 343.B. *Profesor Zbigniew Jerzy Nowak i sprawy śląskie* // W: *Warsztat badawczy Profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka : charakterystyki, wspomnienia, bibliografia* / pod red. Marka Piechoty. – Katowice, 2004. – S. 64–73.
- 344.B. *Rozpraszenie dziecięcych smutków. O poezji Doroty Gellner* // W: *Sztuka w edukacji i terapii* / pod red. Mirosławy Knapik i Wiesławy Aleksandry Sacher. – Kraków, 2004. – S. 11–25.
- 345.B. *„Świat w gorzkiej pigułce” – o samotności dziecka w pisarstwie Doroty Terakowskiej* // *Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka*. – 2004, nr 2, s. 6–11.
- 346.B. *Wprowadzenie* // *Śląskie Miscellanea*. – 2004, t. 17 / pod red. ... , s. 14.
- 347.B. *Zapiski więzienne Prymasa Stefana Wyszyńskiego jako „dziennik lektur”* // W: *W kręgu książki, biblioteki i informacji naukowej : księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Żmigrodzkiemu* / pod red. ... ; przy współpr. Diany Pietruch-Reizes. – Katowice, 2004. – S. 356–365.

- 348.C. Rec. pracy: *Urodzony z wiatru* / Marek Harny. – Warszawa, 2003 // Wierchy. – 2004, s. 251–252.
- 349.C. Rec. pracy: *Język Trolli* / Małgorzata Musierowicz. – Poznań, 2004 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2004, nr 3, s. 108–110.
- 350.C. Rec. pracy: *Najpiękniejszy kwiat Podhala : opowieść o Helenie Rojównie* / Yaśmina Strzelecka. – Kraków, 2003 // Wierchy. – 2004, s. 253–254.
- 351.C. Rec. pracy: *Ludwik Jerzy Kern* / [wybór wierszy, wstęp i oprac. edytorskie Grzegorz Leszczyński]. – Warszawa, 2003 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2004, nr 3, s. 111–113.
- 352.D. Śląskie Miscellanea. – 2004, t. 17 / pod red. ... .
- 353.D. *W kręgu książki, biblioteki i informacji naukowej : księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Żmigrodzkiemu* / pod red. ... ; przy współpr. Diany Pietruch-Reizes. – Katowice, 2004.

2005

- 354.B. *Kilka refleksji śląskoznawczych* // W: *Śląskość – siła tradycji i współczesne problemy* / pod red. Krystyny Kossakowskiej-Jarosz. – Opole, 2005. – S. 157–163.
- 355.B. *Lepsze sto Giewontów, Liliowych i Mnichów niż jedna blondynka o niebieskich oczach. Sezonowa miłość z Tatrami w tle* // W: *Pejzaże kultury : prace ofiarowane Profesorowi Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę Jego urodzin* / pod red. Władysława Dynaka i Mariana Ursela. – Wrocław, 2005. – S. 363–372.
- 356.B. *Literackie obrazy Katowic (Ferdynand Goetel, Zofia Kossak, Kazimierz Gołba)* // W: *Katowice w 139. rocznicę uzyskania praw miejskich* / red. nauk. Antoni Barciak. – Katowice, 2005. – S. 243–254.

- 357.B. *Mulierem fortem... O profesor Marii Pawłowiczowej* // Studia Bibliologiczne. – 2005, t. 15, *Prace ofiarowane Profesor Marii Pawłowiczowej* / red. nauk. ... ; przy współudziale Katarzyny Tałuż, s. 5–7.
- 358.B. *Przypomnienie Zofii Rogoszówny i „Dziecinnego dworu”* // W: *Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika* / pod red. ... . – Katowice, 2005. – S. 112–125.
- 359.B. *Topsego i Lupusa kłopoty z cenzurą* (Wydania „Topsego i Lupusa” Zofii Kossak) // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 2, s. 33–37.
- 360.B. *Wędrówki Joanny, czyli o „Darowanych kreskach”* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 3, s. 26–32.
- 361.B. *Wrocławskie szlaki Zdzisława Hierowskiego* // Odra. – 2005, nr 12, s. 59–62.
- 362.C. Rec. pracy: *Anioł w literaturze i kulturze* / pod red. Jolanty Ługowskiej i Jacka Skawińskiego. – Wrocław, 2004 // Ruch Literacki. – 2005, z. 6, s. 657–659.
- 363.C. Rec. pracy: *Dziecko ze śmietnika* / Jacqueline Wilson. – Poznań, 2004 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 1, s. 74–76.
- 364.C. Rec. pracy: *Jajuńciek : bajeczka trochę irlandzka* / Paweł Pawlak. – Warszawa, 2005 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 4, s. 92–93.
- 365.C. Rec. pracy: *Nowe frywolitki* / Małgorzata Musierowicz. – Łódź, 2004 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 2, s. 63–65.
- 366.C. Rec. pracy: *Pan na Gorzeniu : życie i twórczość Emila Zegadłowicza* / Mirosław Wójcik. – Kielce, 2005 // Wierchy. – 2005, s. 279–281.
- 367.C. Rec. pracy: *Wtedy kwitły forsycje. Pamięci dzieci – ofiar Holokaustu* / Joanna Iwaszkiewicz. – Wyd. 2. – Warszawa, 2002

- // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2005, nr 2, s. 45–47.
- 368.D. *Studia Bibliologiczne*. – 2005, t. 15, *Prace ofiarowane Profesor Marii Pawłowiczowej* / red. nauk. ... ; przy współudziale Katarzyny Tałuż.
- 369.D. *Zapomniani pisarze, zapomniane książki dla małego i młodego czytelnika* / pod red. ... . – Katowice, 2005.

2006

- 370.A. *Ludzie, góry, książki*. – Katowice, 2006.
- 371.A. *Szkice śląskie. Ludzie, sprawy, wydarzenia*. – Mysłowice, 2006.
- 372.A. *Zbigniew Jerzy Nowak (1919–1993)*. – Katowice, 2006. [Współautor Marek Piechota].
- 373.B. *Anioły dzieciennego pokoju* // W: *Anioł w literaturze i w kulturze*. T. 3 / pod red. Jolanty Ługowskiej. – Wrocław, 2006. – S. 251–256.
- 374.B. „Ja” *arystokratyczne Karoliny Lanckorońskiej* // W: *Świat przez pryzmat Ja*. T. 1, *Teorie i autobiograficzne rekonesanse* / pod red. Beaty Gontarz i Małgorzaty Krakowiak. – Katowice, 2006. – S. 59–68.
- 375.B. *Jadwiga Kucianka (1924–1970) – miłośniczka i badaczka spraw śląskich* // W: *Śląscy uczeni : o tych, co odeszli*. Cz. 3 / pod red. Jana Malickiego, Józefa Śliwioka, Magdaleny Skóry. – Katowice, 2006. – S. 17–32.
- 376.B. *Katowickie środowisko literackie w oczach służb bezpieczeństwa (1945–1956)* // W: *Śląska codzienność po drugiej wojnie światowej* / pod red. Zygmunta Woźniczki. – Katowice, 2006. – S. 143–159.
- 377.B. „List do Krysi” *Melchiora Wańkowicza* // W: *Dedykacje w książce dawnej i współczesnej* / pod red. Renardy Ociecek i Anny Sitkowej. – Katowice, 2006. – S. 154–162.

- 378.B. *O korespondencji Gustawa Morcinka z Zofią Degen-Ślósarską* // Kwartalnik Opolski. – 2006, nr 1, s. 99–138.
- 379.B. *Od wschodu kłamstwo i ciemnota; na Zachód kłamstwo i błyskotliwość. Obraz dwóch totalitaryzmów we „Wspomnieniach wojennych” Karoliny Lanckorońskiej* // W: *Obraz minulosti v současné české a polské literatuře : sborník z mezinárodní vědecké konference = Obraz przeszłości we współczesnej literaturze czeskiej i polskiej : materiały z międzynarodowej konferencji naukowej / Slezská univerzita v Opavě. Fakulta filozoficko-přírodovědecká. Ústav bohemistiky a knihovnictví.* – Katowice ; Opava, 2006. – S. 244–251.
- 380.B. *Poetyka ulotek z okresu powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku* // W: *Druki ulotne i okolicznościowe – wartości i funkcje : materiały międzynarodowej konferencji naukowej, Wojnowice, 8–10 października 2004 / red. nauk. Krzysztof Migoń, Marta Skalska-Zlat, Anna Żbikowska-Migoń ; przy współpr. Elżbiety Herden.* – Wrocław, 2006. – S. 109–132.
- 381.B. *Profesor Zbigniew Jerzy Nowak w Armii Krajowej* // W: *Literatura i wyobrażenia : prace ofiarowane profesorowi Tadeuszowi Żabskiemu w 70. rocznicę urodzin / pod red. Jacka Kolbuszewskiego.* – Wrocław, 2006. – S. 345–354.
- 382.B. *Saba* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2006, nr 3, s. 5–10.
- 383.B. *W szkole Gustawa Morcinka* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2006, nr 1, s. 32–37.
- 384.B. *Wątki kynologiczne w Panu Tadeuszu* // W: *W cieniu Mickiewicza / pod red. Jacka Lyszczyzny i Magdaleny Bąk.* – Katowice, 2006. – S. 127–136.
- 385.B. *Wyprawa skautów śląskich* // Wierchy. – 2006, R. 72, s. 5–20.
- 386.C. *Rec. pracy: Enfants terrible : dzieci złe, źle wychowane w literaturze polskiej XIX wieku / Magdalena Jonca.* – Wrocław, 2005

- // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2006, nr 2, s. 64–66.
- 387.C. Rec. pracy: *Michał Jakiśtam* / Ewa Nowak. – Wyd. 2. – Warszawa, 2006 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2006, nr 3, s. 107–109.
- 388.C. Rec. pracy: *Żaba* / Małgorzata Musierowicz. – Łódź, 2006 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2006, nr 1, s. 64–66.
- 389.D. Śląskie Miscellanea. – 2006, t. 19 / pod red. ... .

2007

- 390.B. *Długa droga do pomnika* // W: *Po ziemi naszej roześlem harcerzy... : z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku* / pod red. ... . – Katowice, 2007. – S. 175–183.
- 391.B. *Fenomen pisarstwa* Ewy Nowak // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2007, nr 2, s. 61–68.
- 392.B. *Fihauser-Mieczowski Gustaw (Eugeniusz)* // W: *Słownik pisarzy śląskich*. T. 2 / pod red. Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta. – Katowice, 2007. – S. 39–43.
- 393.B. *Hanna Krall: Zdążyć przed Panem Bogiem* // W: *Polska literatura współczesna : interpretacje* / pod red. ... i Bogdana Zelera. – Goleiszów, 2007. – S. 149–165.
- 394.B. *Harcerstwo w powstaniach i plebiscycie* // W: *Po ziemi naszej roześlem harcerzy... : z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku* / pod red. ... . – Katowice, 2007. – S. 13–28.
- 395.B. *Kossak Zofia* // W: *Słownik pisarzy śląskich*. T. 2 / pod red. Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta. – Katowice, 2007. – S. 80–86.
- 396.B. *Musiół Paweł* // W: *Słownik pisarzy śląskich*. T. 2 / pod red. Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta. – Katowice, 2007. – S. 108–112.

- 397.B. *O Alojzym Targu „Marcinie”* // W: *Po pierwsze: Śląsk : Tadeuszowi Kijonce w siedemdziesiąt rocznicę urodzin* / red. Marian Kisiel, Tadeusz Sierny. – Katowice, 2007. – S. 259–270.
- 398.B. *Próba psychoanalitycznego odczytania „Prawdziwej opowieści o roku” księdza Łukasza Kamykowskiego* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2007, nr 3, s. 36–38.
- 399.B. *Sacra Silentii provincia. Kazimierza Gołby Legenda o św. Jacku* // *Śląskie Miscellanea*. – 2007, t. 20 / pod red. ... , s. 52–59.
- 400.B. *Tęczowy most Jana Brzechwy* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2007, nr 2, s. 8–11.
- 401.C. Rec. pracy: *Kot ma psa : dla i o nastolatkach* / Alicja Baluch. – Kraków, [2006] // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2007, nr 1, s. 36–37.
- 402.C. Rec. pracy: *Na Gwiazdkę* / Małgorzata Musierowicz. – Łódź, 2007 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2007, nr 3, s. 81–83.
- 403.D. *Po ziemi naszej roześłem harcerzy... : z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku* / pod red. ... . – Katowice, 2007.
- 404.D. *Polska literatura współczesna : interpretacje* / pod red. ... i Bogdana Zelera. – Goleszów, 2007.
- 405.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2007, t. 20 / pod red. ... .

2008

- 406.B. „Cóż to za cudowne zjawisko jest książka!”. *O książce harcerskiej* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2008, nr 3, s. 15–20.
- 407.B. „Miejsca wspólne” *krajobrazu, literatury i harcerstwa* // W: *Zapiskane w krajobrazie : literacko-kulturowe obrazy regionów dawniej i dziś* / pod red. Zofii Budrewicz i Marcina Kani. – Kraków, 2008. – S. 27–40.

- 408.B. *O tytułach książek, krajobrazie i poszukiwaniu domu* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2008, nr 2, s. 23–31.
- 409.B. *Wstęp* // W: *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*. [T. 1] / pod red. ... . – Katowice, 2008. – S. 7–12.
- 410.B. *Z dziejów myślowickiego harcerstwa* // W: *W 140. rocznicę utworzenia Dekanatu Myślowickiego (1868–2008) : problematyka społeczno-oświatowa – przeszłość i teraźniejszość* / pod red. Aleksandra Lipskiego. – Myślowice, 2008. – S. 131–146.
- 411.C. *Rec. pracy: Lemoniadowy ząb* / Renata Piątkowska. – Warszawa, 2008 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2008, nr 2, s. 86–87.
- 412.D. *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*. [T. 1] / pod red. ... . – Katowice, 2008.
- 413.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2008, t. 21 / pod red. ... .

2009

- 414.A. *Tajemnicze ogrody*. T. 2, *Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*. – Katowice, 2009.
- 415.B. *XX Zjazd ZLP w Katowicach w świetle „Kadencji” Jana Józefa Szczepańskiego oraz dokumentów Służby Bezpieczeństwa* // W: *Opowiedzieć historię : prace dedykowane profesorowi Stefanowi Zabierowskiemu* / pod red. Beaty Gontarz i Małgorzaty Krakowiak. – Katowice, 2009. – S. 418–432.
- 416.B. *Księża Łukasza Kamykowskiego o królu Kraku, Wandzie i smoku wawelskim przewrotna opowieść* // W: *Kraków mityczny : motywy, wątki, obrazy w utworach dla dzieci i młodzieży* / pod red. Alicji Baluch, Małgorzaty Chrobak, Michała Rogoża. – Kraków, 2009. – S. 49–59.
- 417.B. *„Łajdaku amoniaku”. O folklorze dziecięcym w pisarstwie Melchiora Wańkowicza* // W: *Odkrywanie – wyjaśnianie rzeczywistości : perspektywa artystyczna i edukacyjna : praca zbiorowa*

- / pod red. Katarzyny Krasoń i Małgorzaty Łączyk. – Katowice, 2009. – S. 192–203.
- 418.B. *Michał Grażyński i góry* // Wierchy. – 2009, R. 75, s. 35–50.
- 419.B. *O wojnie i okupacji w literaturze dla młodych odbiorców* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2009, nr 1, s. 5–10.
- 420.B. *Współcześni badacze literatury dla dzieci i młodzieży* // W: *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*. T. 2 / pod red. ... . – Katowice, 2009. – S. 119–124.
- 421.B. *Zaczarowany koci świat* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2009, nr 4, s. 5–8.
- 422.C. Rec. pracy: *Beskidzkie rekolekcje : dzieje przyjaźni księdza Karola Wojtyły z rodziną Półtawskich* / Wanda Półtawska. – Częstochowa, 2009 // Wierchy. – 2009, s. 326–331.
- 423.C. Rec. pracy: *Florka : listy do Józefiny* / Roksana Jędrzejewska-Wróbel. – Łódź, 2008 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2009, nr 3, s. 71–73.
- 424.C. Rec. pracy: *Gryzmoł* / [Dorota Gellner]. – Warszawa, 2009 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2009, nr 3, s. 53–54.
- 425.C. Rec. pracy: *Koziółek Kopytko : podróży część pierwsza* / Dariusz Schmidt. – Kwidzyn, 2008 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2009, nr 4, s. 88–89.
- 426.C. Rec. pracy: *Ks. Karol Wojtyła – Jan Paweł II miłośnik gór i przyrody : materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w Akademii Wychowania Fizycznego Kraków, 13 października 2005* / pod red. Wiesława A.[leksandra] Wójcika. – Kraków, 2007 // Wierchy. – 2009, s. 276–277.
- 427.C. Rec. pracy: *Sabała* / Wiesław A.[leksander] Wójcik. – Zakopane, 2009 // Wierchy. – 2009, s. 331–334.

428.D. *Literatura dla dzieci i młodzieży (po roku 1980)*. T. 2 / pod red. ... . – Katowice, 2009.

2010

429.B. *Gołba Kazimierz Marian* // W: *Słownik pisarzy śląskich*. T. 3 / pod red. Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta. – Katowice, 2010. – S. 36–41.

430.B. „*I wszystkie drzewa dzieciństwa stanęły na swoim miejscu*”. *Kilka uwag o znaczeniu lat dziecinnych w ludzkim życiu* // W: *Kraj lat dziecinnych* // pod red. ... i Jacka Lyszczyzny. – Katowice, 2010. – S. 9–16.

431.B. *Legendy Chrystusowe* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 2, s. 16–22.

432.B. *Morcinek Gustaw* // W: *Słownik pisarzy śląskich*. T. 3 / pod red. Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta. – Katowice, 2010. – S. 67–79.

433.B. *Najważniejsza jest miłość : z Barbarą Gawryluk laureatką Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego – rozmawia Krystyna Heska-Kwaśniewicz* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 2, s. 37–41.

434.B. O „*Zaraniu Śląskim*” wspomnienie // W: *Przemiany kulturowo-oświatowe i społeczne na pograniczu : studia, materiały i szkice – w 100-lecie „Zarania Śląskiego”* / pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, Urszuli Szućcik i Andrzeja Murzyna. – Katowice, 2010. – S. 9–13.

435.B. *Poetycka lekcja czułości. O poezji Emilii Waśniowskiej* // W: *Dziecko, język, tekst* / red. nauk. Bernadeta Niesporek-Szamburska, Małgorzata Wójcik-Dudek. – Katowice, 2010. – S. 169–182.

436.B. *Tęczowy most Jana Brzechwy* // W: *Nie bój Brzechwy. Studia i szkice kleksologiczne* / red. Jan Malicki, Joanna Papużyńska. – Katowice, 2010. – S. 107–111.

- 437.B. *Topofilie Jana Izzydora Sztaudyngera* // W: *Podróże po Małopolsce : literatura, kultura, edukacja* / pod red. Zofii Budrewicz i Marcina Kani. – Kraków ; Bukowno, 2010. – S. 93–101.
- 438.B. *Zamiast wstępu* // W: Larysz Piotr: *Działalność konspiracyjna Jana Gdaka w Tajnym Harcerstwie Krajowym*. – Katowice, 2010. – S. 9–12.
- 439.B. *Zamieszkać w opisanych przestrzeniach : z Elżbietą Krygowską-Butlewską, artystką graficzką, ilustratorką, satyryczką – rozmawia Krystyna Heska-Kwaśniewicz* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 4, s. 41–46.
- 440.C. Rec. pracy: *Czy wojna jest dla dziewczyn?* / Paweł Beręsewicz. – Warszawa ; Łódź, 2010 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 2, s. 76–77.
- 441.C. Rec. pracy: *Gwizdek i lato na łące* / Barbara Gawryluk. – Łódź, 2010 // Wierchy. – 2010, s. 338–341.
- 442.C. Rec. pracy: *Gwizdek i śniegowa kula* / Barbara Gawryluk. – Łódź, 2008 // Wierchy. – 2010, s. 338–341.
- 443.C. Rec. pracy: *Gwizdek nie chce spać* / Barbara Gawryluk. – Łódź, 2008 // Wierchy. – 2010, s. 338–341.
- 444.C. Rec. pracy: *Niewzruszenie* / Ewa Nowak. – Warszawa, 2010 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 4, s. 38–41.
- 445.C. Rec. pracy: *Srebrny dzwoneczek* / Emilia Kiereś. – Łódź, 2010 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2010, nr 1, s. 51–53.
- 446.C. Rec. prac: *Wiosenna wyprawa Gwizdka* / Barbara Gawryluk. – Łódź, 2010 // Wierchy. – 2010, s. 338–341.
- 447.D. *Kraj lat dziecińczych* // pod red. ... i Jacka Lyszczyzny. – Katowice, 2010.
- 448.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2010, t. 22–23 / pod red. ... .

2011

- 449.B. *Co się stało z Obliczem matki Zofii Kossak? // W: Krzyżowcy i nie tylko : studia i szkice o twórczości Zofii Kossak / pod red. ... i Krzysztofa Uniłowskiego. – Katowice, 2011. – S. 179–182.*
- 450.B. „...Do Tatr poszedłem z samą tylko poezją w duszy”. Broniewski w Tatrach // Wierchy. – 2011, s. 53–72.
- 451.B. *Ewa Nowak dla trzynastolatek // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 1, s. 21–28.*
- 452.B. *Lasy Alojzego Łyski // W: Ex pago Silensi : zbiór jubileuszowy dla Alojzego Łyski / pod red. Mariana Kisiela i Tadeusza Siernego. – Katowice, 2011. – S. 107–122.*
- 453.B. *Literacka legenda Janusza Korczaka // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 4, s. 16–22.*
- 454.B. *Maciej Bieniasz – poeta // W: Bieniasz Maciej: Wiersze. – Katowice, 2011. – S. 119–126.*
- 455.B. *O Zbigniewie Zielonce pisarzu i uczonym – słów kilka // W: Zbigniew Zielonka : pisarz, naukowiec i przyjaciel : praca zbiorowa / pod red. Daniela Kalinowskiego. – Słupsk ; Gdańsk, 2011. – S. 245–255.*
- 456.B. *Pożegnanie Zbyszka Bednorza // Śląskie Miscellanea. – 2011, t. 24 / pod red. ... , s. 133–135.*
- 457.B. *Stanisławy Kalusowej pisanie wierszy // W: Kalus Stanisława: Okruchy. – Kraków, 2011. – S. 5–9.*
- 458.B. „Tu można dostać »Joanny Pokład«. Tudzież za darmo na głowę okład”. O Morcinkowej Księżce gości // W: *Liber amicorum professoris Ioannis Malicki* / pod red. Dariusza Rotta i Piotra Wilczka ; przy współudziale Beaty Stuchlik-Surowiak. – Katowice, 2011. – S. 114–126.
- 459.B. *Wspólnota przestrzeni // W: Kalejdoskop tematów śląskich : zbiór studiów filologicznych / pod red. Krystyny Kossakowskiej-*

- Jarosz ; przy udziale Małgorzaty Iżykowskiej. – Opole, 2011.
– S. 31–42.
- 460.B. *Z Kornelem Makuszyńskim wędrówka po Lwowie* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 2, s. 35–39.
- 461.C. Rec. pracy: *Brat* / Emilia Kiereś. – Łódź, 2011 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 3, s. 70–72.
- 462.C. Rec. pracy: *Jest taka historia : opowieść o Januszu Korczaku* / Beata Ostrowicka. – Łódź, 2012 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 4, s. 63–65.
- 463.C. Rec. pracy: *Poczytaj mi mamo. Ks. 1* / [red. prowadzący Joanna Wajs]. – Warszawa, 2010 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2011, nr 2, s. 61–63.
- 464.D. *Krzyżowcy i nie tylko : studia i szkice o twórczości Zofii Kossak* / pod red. ... i Krzysztofa Uniłowskiego. – Katowice, 2011.
- 465.D. *Śląskie Miscellanea*. – 2011, t. 24 / pod red. ... .

2012

- 466.B. *Joachim Rybka – portret grabarza doskonałego* // W: *Gustaw Morcinek : w 120-lecie urodzin* / pod red. ... i Jacka Lyszczyzny. – Katowice, 2012. – S. 11–22.
- 467.B. *Książki harcerskie – książki groźne* // W: *Młody odbiorca w kręgu lektur pożytecznych i szkodliwych* / pod red. ... ; przy współpr. Sylwii Gajownik. – Katowice, 2012, s. 123–134.
- 468.B. *Najpiękniejsze legendy o przeszłości Śląska* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2012, nr 1, s. 5–12.
- 469.B. *N.N. na Pęksowym Brzysku, czyli pośmiertny chichot Witkacego* // W: *Kłopotliwe pamiątki : trud dziedziczenia : region, edukacja, kultura* / pod red. Zofii Budrewicz i Marii Sienko. – Kraków, 2012. – S. 179–184.
- 470.B. „...treść ojczystej ziemi”. *Zofia Kossak jako malarka krajobrazów* // *Góry – Literatura – Kultura*. – 2012, t. 6, s. 95–111.

- 471.B. *Zamiast wstępu* // W: *Studia i rozprawy bibliologiczne* / pod red. ... , Katarzyny Tałuc. – Katowice, 2012. – S. 7. [Współautor Katarzyna Tałuc].
- 472.B. *Życie literackie w dwudziestoleciu międzywojennym* // W: *Katowice : środowisko, dzieje, kultura, język i społeczeństwo*. T. 2 / pod red. Antoniego Barciaka, Ewy Chojeckiej, Sylwestra Fertacza. – Katowice, 2012. – S. 138–143.
- 473.C. Rec. pracy: *Od czterech do sześciu : książki dla przedszkolaka* / Grażyna Lewandowicz-Nosal. – Warszawa, 2012 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2012, nr 2, s. 92–94.
- 474.C. Rec. pracy: *Zakopane odkopane : lekko gorsząca opowieść góralsko-ceperska* / Paulina Młynarska, Beata Sabała-Zielińska. – Bielsko-Biała, 2012 // Wierchy. – 2012, s. 286–288.
- 475.D. *Gustaw Morcinek : w 120-lecie urodzin* / pod red. ... i Jacka Lyszczyzny. – Katowice, 2012.
- 476.D. *Młody odbiorca w kręgu lektur pożytecznych i szkodliwych* / pod red. ... ; przy współpr. Sylwii Gajownik. – Katowice, 2012.
- 477.D. *Niezwykła więź Kresów Wschodnich i Zachodnich : wpływ łowian na rozwój nauki i kultury na Górnym Śląsku po 1945 roku : praca zbiorowa* / pod red. ... , Alicji Ratusznej i Ewy Żurawskiej. – Wyd. 2. – Katowice, 2012.
- 478.D. *Studia i rozprawy bibliologiczne* / pod red. ... , Katarzyny Tałuc. – Katowice, 2012.

2013

- 479.A. *Tajemnicze ogrody*. T. 3, *Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*. – Katowice, 2013.
- 480.B. „Krwawy znak dążenia do niepodległości”. *Dziedzictwo powstania styczniowego w „Kamieniach na szaniec” Aleksandra Kamińskiego* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2013, nr 3, s. 12–16.

- 481.B. *Ks. Józef Tischner dla najmłodszych* // Wierchy. – 2013, s. 295–298.
- 482.B. *Legenda literacka Janusza Korczaka* // W: *Czytanie Korczaka. Książki, bohaterowie, postawy* / pod red. Katarzyny Tałuż. – Katowice, 2013. – S. 13–26.
- 483.B. *O Julianie Tuwimie niekoniecznie jubileuszowo* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2013, nr 1, s. 5–8.
- 484.B. *Peretki Mili jako przykład jedności ikonolingwistycznej w książce dla dzieci* // W: *Nowe opisanie świata. Literatura i sztuka dla dzieci i młodzieży w kręgach oddziaływań* / red. nauk. Bernadeta Niesporek-Szamburska, Małgorzata Wójcik-Dudek. – Katowice, 2013. – S. 309–319.
- 485.B. *Pisarze dla dzieci i młodzieży na emigracji* // W: *Literatura dla dzieci i młodzieży (1945–1989)*. T. 3 / pod red. ... i Katarzyny Tałuż. – Katowice, 2013. – S. 17–29. [Współautor Sylwia Gajownik].
- 486.C. Rec. pracy: *Mój tato szczęściarz* / Joanna Papuzińska. – Warszawa ; Łódź, 2013 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2013, nr 3, s. 72–73.
- 487.C. Rec. pracy: *Rekolekcje rabczańskie ks. Karola Wojtyły* / Ewa Owsiany. – Kraków, 2013 // Wierchy. – 2013, s. 294–295.
- 488.D. *Literatura dla dzieci i młodzieży (1945–1989)*. T. 3 / pod red. ... i Katarzyny Tałuż. – Katowice, 2013.

2014

- 489.B. *Katowice : szkic do literackiego portretu miasta. (Rekonesans badawczy)* // W: *Językowe, literackie i kulturowe ścieżki edukacji polonistycznej (tradycja i współczesność) : księga jubileuszowa dedykowana profesor Helenie Synowiec w czterdziestolecie pracy naukowej i dydaktycznej* / red. nauk. Danuta Krzyżyk, Bernadeta Niesporek-Szamburska. – Katowice, 2014. – S. 109–123.

- 490.B. *Kornel Makuszyński na Śląsku* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2014, nr 3, s. 53–58.
- 491.B. *Ludzie są dobrzy. Gustaw Morcinek – dzieciom* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2014, nr 2, s. 5–11.
- 492.B. *Od „góry z metalu” po „górze z lasu”. Kontrasty krajobrazowe Śląska* // Góry – literatura – kultura. – 2014, t. 8, s. 105–115.
- 493.B. *Posłowie* // W: Gołba Kazimierz: *Wieża spadochronowa* / oprac. ... . – Katowice, 2014. – S. 191–223.
- 494.B. *Przyczynek do działalności ks. Emila Szramka jako mecenas sztuki* // Studia Pastoralne. – 2014, s. 516–521.
- 495.B. *Rozważania po odejściu Edmunda Niziurskiego* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2014, nr 1, s. 5–7.
- 496.C. Rec. pracy: *Był człowiekiem, był świętym* / Lino Zani i Marilù Simoneschi. – Kraków, 2014 // Góry – literatura – kultura. – 2014, t. 8, s. 187–189.
- 497.C. Rec. pracy: *Rzeka* / Emilia Kiereś. – Łódź, 2014 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2014, nr 4, s. 59–61.
- 498.C. Rec. pracy: *Zwierzyniec literacki* / Stanisława Niedziela. – Warszawa, 2014 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2014, nr 3, s. 157–158.

2015

- 499.B. *Ks. Józef Tischner – propozycja nie tylko dla katechetów* // W: *(Przed)szkolne spotkania z lekturą* / red. nauk. Bernadeta Niesporek-Szamburska, Małgorzata Wójcik-Dudek ; przy współpr. Aleksandry Zok-Smoły. – Katowice, 2015. – S. 163–177.
- 500.B. *Literatura dla dzieci i młodzieży na cenzurowanym* // Cywilizacja. O nauce moralności, sztuce i religii. – 2015, nr 52, s. 70–78.

- 501.B. *O Gustawie Morcinku, górnikach, Śląsku i trudnej sztuce pisarskiej* // Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie. – 2015, nr 3, s. 45–52.
- 502.B. *Poetycka kopalnia Tadeusza Kijonki* // Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie. – 2015, nr 10, s. 50–52.
- 503.B. *Pomnik tych, co zostali w górach* // Góry – literatura – kultura. – 2015, t. 9, s. 259–262.
- 504.B. *Przywracanie klasyki, czyli wielkich romantyków wiersze dla dzieci* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2015, nr 3, s. 38–39.
- 505.B. *Rozważania o utracie książek* // Studia Bibliologiczne. – 2015, t. 20, *Z życia książki. Ochrona i konserwacja zbiorów bibliotecznych oraz konteksty. Prace dedykowane profesorowi Leonardowi Ogiermanowi* / pod red. Anny Tokarskiej, s. 195–208.
- 506.B. *Uroczystość w literaturze* // W: *Katowice w II Rzeczypospolitej* / red. nauk. Antoni Barciak. – Katowice, 2015. – S. 246–256.
- 507.C. Rec. pracy: *Wędrowały dwa wielbłądy* / Emilia Waśniowska. – [Poznań], 2015 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2015, nr 3, s. 66–67.

2016

- 508.B. *Emilii Kiereś odmiany czasu* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2016, nr 3, s. 14–17.
- 509.B. *Jeźycjadę można czytać wszędzie i zawsze: w pociągu, w parku, w ciszy swego domu : z Małgorzatą Musierowicz rozmawia Krystyna Heska-Kwaśniewicz* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2016, nr 2, s. 36–42.
- 510.B. *O Febliku i innych uczuciach* // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2016, nr 1, s. 29–32.
- 511.B. *Wstęp* // W: *Listy z Dachau. Gustaw Morcinek do siostry Teresy Morcinek* / wstęp, oprac. ... , Lucyna Sadzikowska. – Katowice, 2016. – S. 3–30.

- 512.B. *Zagłada domu i ogrodu : [poślowie]* // W: Kossak Zofia: *Ku swoim. Powieść dla młodzieży*. – Łomianki, 2016. – S. 123–149.
- 513.B. *Zjazdy literackie w Katowicach* // W: *Półtora wieku dziejów Katowic : przywracanie historycznej pamięci* / pod red. Antoniego Barciaka. – Katowice, 2016. – S. 189–204.
- 514.C. Rec. pracy: *Cykor* / Magdalena Kulus. – Łódź, 2016 // Guliwer. Czasopismo o książce dla dziecka. – 2016, nr 2, s. 62–63.
- 515.D. *Listy z Dachau. Gustaw Morcinek do siostry Teresy Morcinek* / wstęp, oprac. ... , Lucyna Sadzikowska. – Katowice, 2016.

Pani prof. zw. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz

Laudatorka – prof. dr hab. Irena Socha

Uroczystość inauguracji roku akademickiego 2016/2017 na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego połączona z odnowieniem doktoratu prof. zw. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz. Od lewej: prof. zw. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Prodziekan ds. rozwoju naukowego prof. zw. dr hab. Adam Dziadek, Prodziekan ds. promocji i współpracy z otoczeniem dr hab. prof. UŚ Magdalena Pastuch, Dziekan Wydziału Filologicznego prof. dr hab. Krzysztof Jarosz, Prorektor ds. kształcenia i studentów Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Ryszard Koziołek,

Prodziekan ds. studenckich i kształcenia dr hab. Jolanta Latkowska

Dyplom odnowienia doktoratu prof. zw. dr hab. Krystynie Heskiej-Kwaśniewicz wręcza Prorektor ds. kształcenia i studentów Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Ryszard Koziołek w asyście Dziekana Wydziału Filologicznego prof. dra hab. Krzysztofa Jarosza oraz Prodziekanów prof. zw. dra hab. Adama Dziadka i dr hab. prof. UŚ Magdaleny Pastuchowej

Krystyna M. Heska-Kwaśniewicz

ZARANIE ŚLĄSKIE (1907-1939)

Katowice 1979

Książkowe wydanie pracy doktorskiej
prof. zw. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej i dydaktycznej prof. zw. dr hab. Krystyny Hesk-Kwaśniewicz (8 maja 2012 roku).
Od lewej: dr hab. Katarzyna Tałuć (Wicedyrektor Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w latach 2010–2015), prof. dr hab. Elżbieta Gondek (Dyrektor Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w latach 2005–2012), prof. zw. dr hab. Wiesław Baniś (Rektor Uniwersytetu Śląskiego w latach 2008–2016), prof. zw. dr hab. Krystyna Hesk-Kwaśniewicz, prof. dr hab. Rafał Molencki (Dziekan Wydziału Filologicznego w latach 2008–2016), prof. zw. dr hab. Marian Kisiel (Prodziekan ds. rozwoju i promocji Wydziału Filologicznego w latach 2008–2016)

Odnowienie doktoratu
Pani Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz
odbyło się na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego
podczas inauguracji roku akademickiego
5 października 2016 roku

Spis treści

Laudacja

Irena Socha

7

Recenzja

Jacek Kolbuszewski

21

Wystąpienie podczas odnowienia doktoratu

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

33

Bibliografia publikacji Profesor Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz

Agnieszka Gołda, Katarzyna Tałuć

39

Redaktor naukowy: Katarzyna Tałuć

Fotografie z archiwów prof. zw. dr hab. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz (s. 5), prof. zw. dra hab. Jacka Kolbuszewskiego (s. 96 i 98), dra Arkadiusza Pulikowskiego (s. 4 i 100) oraz zbiorów „Gazety Uniwersyteckiej UŚ” i Biura Prasowego Uniwersytetu Śląskiego (s. 95 i 97)

Redaktor: Barbara Malska
Projekt okładki i stron działowych: Emilia Dajnowicz
Korektor: Marzena Marczyk
Łamanie: Edward Wilk

Copyright © 2017 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-226-3265-9

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 6,5. Ark. wyd. 4,0.
Papier Sora Matt Plus, 90 g, vol. 1.2

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

